

**BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!**

tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

kiitle

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR

YIL: 3

SAYI: 101

22 MART 1976

250 Krş.

haftalık sosyalist gazete

**İŞÇİ SINIFININ
TAKTİK HEDEFLERİ
BELİRLENİYOR!**



**TSİP 1. KONGRESİ'ne sunulacak
Karar Tasarıları**

tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV



'den haberler

TSİP BİRİNCİ PARTİ KONGRESİ YAPILIYOR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Birinci Olağanüstü Parti Kongresi gazetemizin baskıda olduğu sırada başlamıştır.

Kitle baskıya hazırlanırken parti teşkilâtının bulunduğu veya bulunmadığı Anadolu illerinden delegeler, partililer veya sempatisanlar kongreyi izlemek üzere İstanbul'a gelmekteydiler. Ayrıca TSİP sempatisanı olmayıp partinin çalışmalarını yakından izleyen sosyalistlerin de Anadolunun pek çok ilinden İstanbul'a gelmeğe başladığı veya davetiye talebinde bulunduğu gözlenmekteydi.

Kongreden bir gün önce son top-

lantısını yapan Parti Genel Yönetim Kurulu, tüzük değişikliği önerileri üzerinde çalışmış, Merkez Yürütme Kurulunun hazırladığı kongre karar taslakları üzerinde görüş teatisinde bulunmuş ve yeni seçilecek merkez organları oluşumu hakkında bir ön görüşmede bulunmuştur.

I. parti kongresi ile ilgili yapılan açıklama özetle şöyledir:

«Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin birinci Parti Kongresi 21 Mart pazar günü başlayacak ve 4 gün sürecektir. İstanbul'da Tepebaşı Gazinosunda çalışmalarını sürdüreceği olan kongreye katılacak olan delegeler İstanbul'a gelmeye başlamışlardır. Bunun yanın-

da, kongreyi izlemek üzere yurdun çeşitli yerlerinden parti üyeleri ve sempatisanlar da gelmektedirler.

Halka açık olarak yapılacak kongre'de TSİP'in kuruluşundan bu yana izlediği politikanın, yürüttüğü çalışmaların bir muhasebesi yapılacak ve bu değerlendirmelerin ışığında önümüzdeki dönem çalışmalarına yol gösterecek olan Kongre Karar Tasarıları görüşülüp kesinleşecektir.

Birinci Parti Kongresinin önemli özelliklerinden birisi de yeni Program Taslağının görüşülüp nihai şekline getirilmesi olacaktır. Yeni Parti Program Tasarısı, bir işçi sınıfı partisinin programının içermesi gereken temel

noktalarıyla, program konusunda bilimsel yönelimin ülkemizdeki ilk adımı olmaktadır.

Kongrenin birinci gününde Genel Başkan Ahmet Kaçmaz'ın konuşmasından sonra, davetli parti ve demokratik kitle örgütlerinin temsilcileri söz alacaklardır. Daha sonra Genel Yönetim Kurulu Raporu'nun okunmasına geçilecek ve rapor delegelerin tartışmalarına sunulacaktır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Birinci Parti Kongresi ülkemiz sosyalist hareketinin, işçi sınıfının bilimi doğrultusunda güçlenmeye ve birliğe giden yolda ileri bir aşama olacaktır.»

TSİP Beykoz İlçesi Sesleniyor:

RÜŞVET VE YOLSUZLUKLAR SÖMÜRÜ DÜZENİNİN İPLİĞİNİ PAZARA ÇIKARIYOR

KARDEŞLER...

Son günlerin en çok konuşulan konuları bildiğimiz gibi, DEMİREL'lerin sahte ihracatları vergi iadesi adı altında yaptığı yolsuzluklar, Lockheed uçak firmasının dağıttığı rüşvetler, bu rüşvetlerden ötürü, hava kuvvetleri komutanının istifası...

Bu konular sermaye basını ve partilerince alabildiğine karışık bir biçimde halkımıza duyuruldu, gerçek suçlunun sömürü düzeni olduğu gizlenmeye çalışıldı.

«Rüşvet» ve «yolsuzluk» günümüzde, insanın insanı sömürüşüne dayanan tüm sömürü düzenlerinde adeta günlük yaşantının bir parçası olmuştur. Bunun en basit ispatı, ülkemizdeki durumdur. Resmî dairelerde rüşvetsiz işlem yaptırmak mümkün müdür?... Fabrikalara işçi olarak girmek bile rüşvetsiz, torpilsiz olabilir mi?... Hemen hepimiz şu ya da bu şekilde rüşvet vermek zorunda bırakılmadık mı?..

Yolsuzluğa gelince; sömürücülerin sömürülerini daha fazla arttırabilmeleri için sık sık başvurdukları bir uygulamadır. Bugün ülkemizin ekonomisini ellerinde tutan bir avuç işbirlikçi tekeli sermayedar, vergi kaçırarak, ihaleleri rüşvet yoluyla ucuz kapatarak, malları stok yapıp yüksek fiyata satarak «yolsuzluk»larla kârlarına kâr katmazlar mı?..

Rüşvetler, yolsuzluklar, insa-

nın insanı sömürüşüne dayanan düzenin, yani patronlar ve para babaları düzeninin kaçınılmaz sonucudur. O yüzden göstermelik kanunlarla, sahte tedbirlerle rüşvetlerin, yolsuzlukların önüne geçilemez. Sömürüye, baskıya ve zulme dayanan bu düzen insanı insanlıktan çıkarır. «Hırsızın kiravathlısının mübah sayıldığı» bir toplumda rüşvet, yolsuzluk v.s. de normal sayılmaya başlanır.

Oysa, insanın insanı sömürüşüne son verildiği SOSYALİST DÜZENDE asla ve asla RÜŞVETE, YOLSUZLUĞA YER YOKTUR... Çünkü çalışmak vazgeçilmez bir görev, haksız kazanç, çalışmadan, başkasının sırtından geçinmeye kalkışmak utanç verici, aşağılayıcı bir davranış haline gelmiştir. Sosyalist düzen tamamiyle sömürüye karşı bir işleyiş kurduğu için, toplumda rüşvet, yolsuzluk gibi hastalıkların kökü kurumuştur. Ve bugün ölüm cezasının kaldırıldığı sosyalist ülkelerde sadece «Rüşvet ve Zimmetçilik» suçlarının cezası ölümdür...

İşte biz, rüşvetler ve yolsuzlukları böyle değerlendirmeliyiz..

KARDEŞLER...

Mevcut sermaye partileri ve basını işe olayları bize nasıl veriyor?.. İşçiler ve emekçiler için sömürü, zulüm, baskı, açlık ve sefalet demek olan sömürücüler cephesinin partileri işi vurdum duymazlığa verip geçiştirmeye çalışıyorlar. Hem işçiden hem de patronlardan yana olduğunu söyleyen sahte umutların CHP'si ise, milyonlarca emekçinin alınterinden göznurundan bir kesinti demek olan vergileri, bir avuç büyük ser-

mayedara «VERGİ İADESİ» olarak vermeyi kabul etmektedir. (Ki kendi koalisyon döneminde milyonlarca lira tutarında vergi iadesi yapmıştır. Şimdi ise bunların sadece «hayali» olup olmamasıyla ilgilenmektedir.)

Biz sosyalistler ise, milyonlarca emekçiden kesilen, milyarlarca liralık verginin, üç-beş parababasına «vergi iadesi» adı altında servetlerine servet katmaları için verilmesine karşıyız... Şirketleri hayali de olsa, hakiki de olsa karşıyız... Biz, rüşvete, yolsuzluğa yol açan sömürü düzenine karşıyız...

Rüşvetten, yolsuzluktan kurtulmak istiyorsak omuz omuza sömürü düzenini değiştirmek için mücadele etmeliyiz.

● RÜŞVETE, YOLSUZLUĞA SON...

● SÖMÜRÜYE, ZULME VE BASKIYA SON...

● SÖMÜRÜ DÜZENİNE SON...

KURTULUŞUMUZ SOSYALİZMDİR...

TÜRKİYE
SOSYALİST
İŞÇİ PARTİSİ
BEYKOZ İLÇESİ

TSİP BURSA İLİNİN
BİLDİRİSİ

İŞÇİ SINIFIMIZ VE
EMEKÇİ HALKIMIZA!

İzmir'de bir süre önce, bir faşist cani tarafından kurşunlanan mobilya işçisi Hüseyin GÜZEL, iki gün önce öldü. Polis cenazeyi al-

mak isteyen işçileri ve gençleri zor kullanarak engelledi. HÜSEYİN kardeşimiz, işçi sınıfının ne ilk ne de son şehididir. Dün de sıcağı sıcağına İstanbul'da, Kıbrıslı devrimci öğrenci kardeşimiz Mehmet ÖMER faşist kurşunlarıyla can verdi. Bu cinayetler ülkemizde son yıllarda yoğunlaşan faşist tirmanışın, işçi sınıfımız emekçi halkımız ve yurtsever gençliğimiz karşısında azgınlaşan saldırıların bir parçasıdır.

Faşizm heveslilerinin karanlık yüzleri; karanlık niyetleri ve kanlı cinayetleri artık açıkça ortada. Daha dün Bursa'da toprağa verdiğimiz Semih ERBEK'in, faşist çetelerin kurşunlarına hedef olan Ahmet VATAN KIRKBUĞAK'ın Zeytinburnu ve Malatya'da hunharca katledilenlerin ve daha nice celerinin anıları hepimizin hatırında. Faşizm, sermayenin en kanlı, en zorba en gözü dönmüş, en gerici diktatörlüğüdür. Faşizmin asıl hedefi de işçi sınıfının mücadelesidir. Faşistler saldırılarının asıl hedefinin işçi sınıfımız ve emekçi halkımız olduğunu artık gizlemiyorlar. Geçtiğimiz aylarda Tarih ve Seydişehir işçilerine «komando» bozuntularının, işçi kılığında fabrikalara sokulmuş patron uşaklarının nasıl kanlı saldırılar düzenlediklerini hepimiz gördük.

En büyük fabrikadan en küçük iş yerine, okullardan sokaklara kadar faşistlerin her yerde halkımıza nasıl pervasızca saldırılarını artık biliyoruz. Onlar bir avuç sermayedar sınıfı tarafından güdülen bir sürüdür. Para babalarının iktidarlarını, saltanatlarını ve sömürülerini sürdürmeleri için tutulmuş kiralık katillerdir.

Sömürü düzeninin ayrılmaz
(Devamı 4. Sayfada)

CHP YÖNETİMİ DAHA DA SAGA KAYDI

Cumhuriyet Halk Partisi Merkez yönetimindeki son meydana gelen önemli değişikliğin yankıları hâlâ devam ediyor. Ve şüphesiz ki, Türkiye'de sınıf mücadelesinin gelişimine bağlı olarak heterojen bir sınıfsal karakter taşıyan CHP'de sınıf mücadelesinin yeni yeni yansımalarına tanık olacağız.

CHP içinde küçük burjuvaziyi temsil eden sol kanat sosyal demokrasi ile, teknelci burjuvazinin reformist eğilimini temsil eden sağ kanat sosyal demokrasisi arasındaki sınıf mücadelesinden kaynaklanan ayrılık her geçen gün biraz daha derinleşirken, bu kez sağ sosyal demokrat yönetim içinde çatlak ve ayrılık belirmiş ve merkez yönetiminin daha da sağa kaydığı bir yapı olmuştur.

İsmet Paşa ve etraflarının temsil ettiği teknelci burjuva CHP yönetimine karşı, küçük burjuva muhalefetini bir motor olarak kullanan Ecevit ve ekibi, koyu faşizm şartlarında CHP içinde sadece küçük burjuva dinamizmini değil, aynı zamanda faşizmle uzlaşmak yanlısı olmayan liberal burjuva unsurları da kendi safına alarak İsmet Paşayı ve yarıdakısı Satır ekibini tasfiye etmişti. Daha sonra 12 Mart faşizmine karşı kısıtlı da olsa belirli bir mücadele veren yeni yönetici ekip, 14 Ekim 1973 seçimlerinde emekçi kitlelerin belirli, kısmi demokratik ve ekonomik taleplerini ve belirli siyasi özgürlüklerini dile getirerek seçimlerden en güçlü parti olarak çıkmıştı. Fakat seçimlerdeki bu başarıdan sonra Ecevit ve yakın çevresi —ki bunların başında Deniz Baykal, Halûk Ulman, Mustafa Üstündağ gelmekteydiler— teknelci burjuvaziye hoş görünme çabasına girip, bu doğrultuda adım attılar. Teknelci sermaye grupları içinde Ertuğrul Sosyal'dan başlayan bir CHP yandaşlığı, CHP'yi ehlileştirmek çabaları göze çarpmaya başladı. 14 Ekim seçim zaferinden hemen sonra Ecevit'in alelacele Çınar oteline gelmesi ve belli iş adamlarıyla görüşmesi, verdiği çeşitli demecelerde iş çevrelerine özel sektörün korunacağı konusunda teminat vermesi başlangıç işaretleri oldu.

CHP-MSP

KOALİSYONUNDA

SOSYAL DEMOKRASİ

Daha sonra 1974 Şubat ayında kurulan CHP - MSP kabinesinde sağ sosyal demokrat ekibin ağırlıkta olduğu, kabinede CHP kontenjanında sol kanat unsurlarının bulunmadığı görüldü. Sol kanat temsilcilerinin bir kısmı sadece Meclis Grubu yönetim kurulu üyeliklerine getirildiler. Ecevit'in İsmet Paşa'dan tevarüs ettiği denge siyasetinin bulunduğu bir formül

dü bu... Ama buna rağmen, sol kanat milletvekillerine ve ilerici teşkilât birimlerine, el altından teminat veriliyor, faşist çevreleri, büyük sermaye çevrelerini ürkütmek için «akıllı» bir politika izlemek gerektiği, daha sonra, tehlike tamamen bertaraf edilip, CHP güçlenince teknelci sermayeye karşı radikal bir politika izleneceği söyleniyordu.

CHP - MSP kabinesindeki CHP'li bakanların listesini hatırlatmakta fayda var: Orhan Eyüpoğlu (Devlet), Hasan E. Işık (Millî Savunma), Turan Güneş (Dışişleri), Mustafa Üstündağ (M. Eğitim), Erol Çevikçe (Bayındırlık), Önder Sav (Çalışma), Cahit Kayra (Enerji), Orhan Birgit (Turizm), Ali Topuz (İmar), Mustafa Ok (Köyüşleri), Ahmet Şener (Orman), M. Türkmenoğlu (Gümrük) Ferda Güley (Ulaştırma), Muslihittin Yılmazmete (Spor), Deniz Baykal (Malike), İ. H. Birler (Devlet).

Bu liste CHP'nin o sırada çıkarılabileceği en sağdaki listeydi. Öyle ki bu isimler arasında İnönü - Satır ekibinin fanatik silâhşörlüğünü yapmış ve Ecevit ekibine karşı sert bir mücadele vermiş kişiler bile vardı.

ŞOVENİZM

VE CHP

1974 Temmuz ve Ağustos aylarındaki Kıbrıs olayları ve Türkiye'nin işgal hareketi bir yandan yığınların şovenist duygularını okşayarak CHP'nin ülkedeki prestijini arttırırken, öte yandan CHP gene aynı şoven motiflerde ordu içinde de güç sağlıyor ve asker - sivil pekçok yüksek bürokratin sempasini topluyordu.

Kıbrıs harekâtları CHP Merkez yönetiminin teknelci sermaye ile daha ileri bütünleşmesinde yeni bir aşamanın başlangıcı oldu. Bir yandan zamanın başbakanı Ecevit, Nato'da Yunanistan'dan açılan boşluğun Türkiye tarafından doldurulacağını söylerken, öte yandan Ecevit'in sağ kolu durumundaki Deniz Baykal'ın Maliye Bakanı olarak açıkladığı ekonomik tedbirler tamamen teknelci sermayenin isteklerini yansıtıyor ve daha geniş teknelci gruplara güven veriyordu. Hem Kıbrıs harekâtının ağır masraflarının tamamını emekçilerin sırtından çıkarmak, hem de tekelleşmeyi, sermaye temerküzünü hızlandırmak için alınan bu tedbirler arasında mevduat ve faiz hadlerinin yükseltilmesi, bankaların munzam karşılık hadlerinin düşürülmesi (orta ve uzun vadeli krediler için büyük kolaylıklar sağlanması), mevduat munzam karşılık hadlerinden bir kısmının serbest bırakılması (piyasada para hacminin artması, dolayısıyla fiyatların yükselmesi ve böylece daha

önceki aylarda uygulanmış asgari ücret artırımını, ürün taban fiyatlarının yükseltilmesi gibi adımlarla halkın birazcık yükselen satın alma gücünün teknelci sermaye lehine kullanılması) ve bunların dışında mecburi tasarrufları teknelci sermaye eline vermek için Bağ - kur fonlarının teknelci sermayeye aktarılması, İyak - Meyak gibi kurumların biran önce oluşturularak bu kesintilerin de aynı kanala ulaştırılması, yardım kurum ve sandıklarında biriken fonların hisse senetleri ve tahvillerle yönlendirilmesi, gönüllü tasarrufların teşvik edilerek Barış Harekâtı Tahvillerinin çıkartılması, silâhlanmayı arttırmak için «Güçlendirme Vakıflarının» başış kampanyalarının hızlandırılması (estirilmiş olan şoven havadan yararlanılması) gibi direkt veya dolaylı tedbirleri içeri-yordu.

İkinci Kıbrıs Harekâtını izleyen bu tedbirler teknelci sermaye çevrelerinin sevinç çığlıkları ve Ecevit övgüleriyle karşılaştı. Hatta AP'nin ekonomik eleştirilerine teknelci sermaye çevreleri karış çıktılar. (Türkiye İşveren Sendikaları Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu), Demirel'in o zamanki hükümetin ekonomi politikasını eleştirmesini çok yersiz bulduğunu ve bu eleştirilere katılmadığını, yeni ekonomik tedbirleri hoşnutlukla karşıladıklarını açıkladı. Öte yandan o zamanki İzmir sanayi odası başkanı ve AP'nin kayıtlı üyesi Şinasi Ertan da Ecevit hükümetine övgüler düzdü. Gene daha birkaç ay önce hükümeti düşürmeğe çalışan teknelci çevrelerin temsilcilerinden olan TÜSİAD (Türk Sanayici ve İşadamları Derneği) başkanı Feyyaz Berker de söz konusu ekonomik tedbirlerin iş çevrelerinde memnunluk yarattığını ifade etti. *Kitle*, 10.9.1974)

TEKELCİ SERMAYE VE SOSYAL DEMOKRASİ

Gene aynı sıralarda TÜSİAD'ın hazırladığı raporda şu sözlere yer verilmekteydi: «1974 yılının ilk yarısında politik düzendeki belirsizlikler ve nihayet hükümeti oluşturan partilerin ekonomik politikalarına ilişkin tereddütler müteşebbisleri olumsuz etkilemişti. Ancak, yılın ortasında Kahraman Silâhlı Kuvvetlerimizin Kıbrısta giriştiği barış harekâtı ve bu harekâtın öncesinde ve sonrasında Türk hükümetinin tutumu ve gücü ve nihayet bu konuda sağlanan birlik ve beraberlik, ekonomik kalkınma konularında da aynı tip etken uygulamaların mümkün olabileceğini ortaya koymuştur.» (*Kitle*, 3 Eylül 1974)

O günlerde Ecevit 28.8.1974 günü İzmir'de yaptığı konuşmada ise söy-

le diyordu: «Son günlerde konuştuğum birçok sanayiciler, bugün kıvanç verici bir milli heyecan içindedirler. Daha çok yatırım yapmak istemektedirler, hükümete karşı besledikleri yersiz kuşkulardan büyük ölçüde kurtulmuşlardır.» (a.g.s.)

Bu belirgin kanıtlar o günlerden başlayarak CHP içinde sol kanat ile sağ sosyal demokrasi arasındaki mücadeleyi sertleştirmeğe başladı. CHP merkez yönetimi özellikle gençlik kollarına ve sol kanadın güçlü olduğu teşkilât birimlerine ağır baskılar yapmağa, demokratik yoldan seçilmiş kurulları feshetmeğe ve parti içi demokrasi üzerinde ambarboyu ağırlaştırmağa başladılar. Gençlik kollarının 1974 Kasımındaki Kurultayında 41 ilden gelmiş meşru delegeler kurultaya alınmadı. İsmet Paşanın 1972 baharında Ecevit'e uyguladığı paşasal terörün çok daha şiddetlisi sol kanadı destekleyen gençlik kolları temsilcilerine uygulandı ve bu kurultay sadece 15 ilin temsilcileriyle toplanan sahte bir kurultay oldu.

Daha sonra 14-16 Aralık tarihlerinde toplanan CHP 22 ci Kurultayında, sol kanadın tüm temsilcileri Parti meclisinden düştüler. Aralarında İstanbul, Ankara ve İzmir'de bulunan 39 ilin delegesini kontrol eden Ecevit liderliğindeki sağ sosyal demokrasi, sol kanada belirgin bir sayısal üstünlük sağladı. Buna rağmen sol kanat muhalefeti kurultayda Ecevit'in tüm çabalarına ve açık kesin sağ tavrına rağmen 480 civarında (üçte bir) oy almıştı. Böylece 12 Mart döneminde parti içinde İsmet Paşa - Satır kanadına karşı ve ülkede 12 Mart faşizmine karşı ortak davranmış bulunan küçük burjuva demokratları ile burjuva demokratları arasındaki ayırım 22 ci Kurultay'da C. H.P. içinde küçük burjuvazi ile teknelci burjuvazi temsilcilerinin karşı mücadele safları biçiminde kesinleşti. (*İLKE*, sayı 13)

Bugün hâlâ Parti Meclisini oluşturan sağ sosyal demokrasi böylece partinin tepesine iyice yerleşti.

Ne var ki aradan geçen zamanda Türkiye'de sınıf mücadelesi kesinleşerek devam etti. Kitlelerin anti-faşist uyanışı yükseldi. Sağ sosyal demokrasi artık giderek daha geniş teknelci çevrelerce benimsenir ve bütünleşir oldu. CHP yönetiminin gitgide sağa kayması ve eski ilerici sloganlarını terkederek, AP ve MC'ye karşı reformist bir muhalefet dahi yapmaması, içi kof bir politika sürdürmesi, son aylarda sol kanadın etkisinin parti içinde artmasına yolaçtı. Özellikle son zamanlarda parti içindeki sol muhalefet kitlelerin giderek bunaltıcı derecede artan faşist baskı ve salmadelesine kendi çizgilerinin elverdiği ölçüde ayak uydurmaya çalışırken, (*Devamı 4. Sayfada*)

CHP YÖNETİMİ DAHA DA SAĞA KAYDI

(Baştarafı 3. Sayfada)

yönetimdeki sağ kanat sosyal demok-rasilara karşı bilinen ve yükselen mü-rasisi anti-MC muhalefetini kısır ve içeriksiz küfürleşmelere döküyor ve atıl tutumuyla tekelci sermaye ke-simlerine güven vermeğe çalışıyor, kitlelerden büsbütün uzaklaşıyordu. *Yürüyüş* dergisinin kendi magazin üslubuyla «Cephede Gürültü, CHP'de Horultu» diye tanıttığı bu durum bir yandan CHP içindeki sağ ve sol ka-natlar arasındaki ayrılığı derinleştirip mücadeleyi kızıştırırken, öte yan-dan yönetimdeki sağ kanat sosyal de-mokratlarının bir kısmında hoşnut-suzluklar yaratıyordu. Ayrıca 12 E-kim Senato seçimlerinde CHP um-duğunu bulamadı. AP'nin oyları % 41'i aşmış, CHP ise bu oranı sadece yüzde 3 miktarında geçebilmiş, önü-müzdeki genel seçimlerde çantada keklik sanılan «tek başına iktidar» tehlikeye düşmüştü. Sağa açılma po-litikası CHP'ye büyük sermaye nez-dinde itibar kazandırıyor, fakat sağa açılmak CHP'nin oylarını arttırmı-yor, tersine yuvarlak ve kof slogan-lara dayanan bir muhalefet politika-sı, sosyal ve halkçı yaldızından da soyutlanmış bir tavır, CHP'nin kitle desteğini arttırmıyordu.

Böylece sağ sosyal demokrasi içinde de çatlaklar belirmeğe başladı. Önce Kasım ayındaki grup başkanve-killiklerini sağ sosyal demokratik ke-simden diye bilinen iki kişi, genel merkeze karşı çıkarak ve sol kanadın oylarını toplayarak kazandı. Gene bu aylarda Ecevit'e uzun yıllar baş da-nışmanlık yapmış Deniz Baykal'ın ve mülkiye cuntasının pek sesinin çık-madığı, dikkati çekti. Ayrıca CHP'nin sol kanat milletvekilleri genel merkezin bugüne dek izlediği politi-kayı fersah fersah aşan radikal çı-kışlar yaparak Türkiye politikasında-ki belirli demokratik görevlere talip oluyorlar ve belirli ağırlık koyuyor-lardı.

CHP. DE ÇEKİŞME VE 22. Cİ KURULTAY

Küçük burjuva muhalefetin bu şekilde güçlenmesi bir yıl önce 22.ci Kurultayda seçilmiş olan sağ kanat sosyal demokratları arasında görüş ayrılıkları biçiminde kendini göster-di. Ecevit'in sağ kolu bilinen Deniz Baykal öncülüğündeki mülkiye cun-tası ile sağ kanat sosyal demokrasisi içinde en sağ ucu temsil eden Eyüp-oğlu ekibi arasındaki nüanslar, ya-vaş yavaş ayrılık haline dönüşmeğe başladı. Şüphesiz ki, genel başkan E-cevit'in yeri sağ sosyal demokratların

en sağdaki kesimi oldu. Bir başka de-yimle, sağ sosyal demokrasinin en sağ ucunun başı Orhan Eyüpoğlu ya da bir başkası değil, doğrudan doğruya Bülent Ecevit idi.

Nihayet son Parti Meclisi toplan-tısında bu ayrılık su yüzüne çıktı ve Deniz Baykal ile arkadaşları Merkez Yönetim Kurulundan ayrıldılar ve E-cevit'in başını çektiği sağ uç müte-canis bir yönetime kavuştu.

Ne var ki, CHP içindeki olaylar bu kadarla bitmeyecektir. Toplumda işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki mücadele kızıştıkça, bunun yanısıra emekçi yığınların uyanışı ve anti-faşist mücadelesi yükseldikçe, bu mü-cadeleler CHP içinde küçük burjuva-zinin tekelci burjuvaziye karşı yeni mücadele aşamaları biçiminde yansı-yacaktır. Bugüne kadar sağ kanat sosyal demokrasininin ideoloğunu yapmış Deniz Baykal ekibinin dahi terketmek zorunda kaldığı bir CHP *yönetimi*, klasik sosyal demokrat par-tilerin de sağında, Avrupa'daki Hris-tiyan Demokrat Partilerin veya çeşitli liberal (reformist değil liberal) parti-lerin yönetim çizgilerine hayli yakın-laşmış ve burjuva reformist çizgile-rinden bile iyice uzaklaşmış olma-k-tadır. Bugün Baykal ekibinin dayan-dığı veya ileride dayanmak istediği zümre tabanının ne olduğu veya sos-yal demokrasi içindeki politik çizgi-sinin hangi özellikler ve programlar taşıyacağı henüz belli değildir, ama bu ayrılığı küçümsememek gerekir. CHP sosyal demokrat yönetimi bu denli sağa kaymakla tekelci burjuva çevrelerinden faşist çevrelerden alkış toplamaktadır ama kendi parti ta-banı başta olmak üzere kitlelerin acil ekonomik-demokratik taleplerinden daha çok uzaklaşacak, sahip olduğu desteği yitirmeğe başlayacaktır.

CHP. MERKEZ YÖNETİMİ VE TABANI

CHP içindeki tabanın ve gövde-nin bugünkü Merkez Yönetim Kuru-lunun fersah fersah ilerisinde oldu-ğunu anlamak için, en son merkez yönetim kurulu üyelerinden bazıları-nın 1974 Aralık ayında (15 ay önce) 22.ci Kurultayda aldıkları oy sayıları-na bakmakta fayda var: Kurultaya katılan toplam 1371 delegenin ortala-ma olarak yarıyı biraz aşan kısmı bu-günkü şu merkez yönetim kurulu ü-yelerine oy vermiştir: Orhan Eyüpo-ğlu (664), Bahir Ersoy (727), Sami Kumbasar (763), Alev Coşkun (734), Ahmet Durakoğlu (664), Cahit Kara-

kaş (755), Kemal Tabak (865), Se-mih Eryıldız (800), Kasım Parlar (666), Ali Topuz (741)..

En son oluşan Merkez Yönetim Kurulu üyeleri arasında en yüksek oyu alan Hasan Esat Işık olmuştur (1281).. Hasan Işık dışındaki isimler, («Eyüboğlu ekibi» diye bilinen fakat aslında Ecevit ekibi olan kişiler) dü-şük oy almışlardır. Buna karşılık De-niz Baykal'la birlikte ayrılan kişilerin — özellikle ikisinin — kurultayda al-dıkları oyların ortalaması daha yük-sektir: Deniz Baykal (990), Mustafa Üstündağ (1006), Haluk Ulman (964). Bu basit veriler bile CHP içindeki fırtınaların daha da hiddetleneyeceğini göstermektedir.

Cumhuriyet Halk Partisinde öte-den beri «Üçüncü Dünyacılar», «Mer-kezciler», «Göbekçiler» gibi sağ ve sol kanatlar arasında ara gruplar oluşur, fakat bunların varlığı parti içi mü-cadelede önemli bir taban kazanmaz. Deniz Baykal ekibinin ise muhalefet ilkelerinin ve hattının ne olduğunu daha ileride göreceğiz.

KIRIKOĞLU'NUN SÖZLERİ

Genel Merkeze muhalif olanlar-dan Kamil Kırıkoğlu Baykal ile E-cevit arasındaki ihtilafın sağ-sol çe-kişmesi gibi ideolojik bir yanı olma-dığını belirterek şunları söylemiştir:

«Olaylar patlama değil, su yüzü-ne çıkmadığı ve sağ-sol sorunu olarak nitelendirilmesi olanaksızdır» demiş-tir.

Kırıkoğlu, partinin geçen kurul-tayında parti meclisinin seçiminde uygulanan yönetimin bir biçimsel so-run olmanın ötesinde üzerinde du-rulması gereken özellik taşıdığını be-lirtmiş, «Parti tüzüğünde mevcut ol-mayan bir çeşit iki dereceli seçim yapıldı» demiştir. Kırıkoğlu o zaman bu yöntemin birçok tartışmalara yol açtığını hatırlatmış, tartışmaların partiye doğal bir huzursuzluk getir-diğini savunmuştur. Kırıkoğlu: «Ku-rallar tam olarak uygulanırsa yetkili kurullar tam verimleriyle ve sorum-lulukları paylaşacak biçimde çalışır, uyum sağlanırsa olur. Ama bunun tersi olursa parti içi çekişmelere, gi-derek parti içi oligarşiye ve sonunda monarşiye kadar götürür.» demiştir.

«Son ayrılma olayının kesinlikle sağ-sol sorunu olarak nitelendirilme-si olanaksızdır. Çünkü ayrılan yöne-ticiler kalan yöneticilerle ayrı şeyler düşünüyor değildir. Uygulama üze-rinde önemsiz ufak tefek farklılıkları olabilir.» (*Günaydın*, 15.3.1976)

TEKELCİ SERMAYE NE DİYOR?

Öte yandan CHP yönetimindeki bu olaylara en çok sevinen şüphesiz ki tekelci sermaye kesimi olmuştur. Aşırı sağcı eğilimini, faşizme ve fa-şist uygulamalara paralel demeçlerini sık sık okuduğumuz Halit Narin'in bu konuda hoşnutluğunu dile getirmiştir. Ajansların geçtiği haber şöyle:

«Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Halit Narin, CHP Merkez Yönetim Kuru-lundaki değişiklikleri olumlu karşıla-dığını söylemiştir. Haftalık «Yankı» dergisine bir demeç veren Narin, C. H.P.'deki değişikliğin topluma hizmet için gerekli olan «Revizyonizm» oldu-ğunu öne sürmüştü. «CHP bünyesinde bir otokritik yapılıyor» demiştir. Na-rin, CHP'de yapılan otokritiği her ku-ruluşa tavsiye etmiştir.

Narin, özetle şunları söylemiştir: «Kanımcı Baykal ve Ecevit, hem fikir olma yolundaydı. Ama muhale-fete geçildikten sonra Ecevit, Eyüp-oğlu'nun fikirlerine katıldı. Bu daha iyi muhalefet yapma ihtiyacından doğdu. Millî menfaatler açısından oto kritik ve lüzumlu operasyonların ya-pılması modern çağımızın bir anlayı-şı olarak kabul edilmelidir. Ve her kuruluş bunu hizmet verme ve bün-yesinin çalışma sıhhati açısından zamanında ve sık sık yapabilmeli-dir.» (*Politika*, 15.3.1976).

TSİP BURSA İLİNİN BİLDİRİSİ

(Baştarafı 2. Sayfada)

bir parçası olan rüşvetlerin, yol-suzlukların «vergî iadesi» denilen teşvik soygunlarının, mobilya re-zaletlerinin onların daha nice kir-li çamaşırlarının gözler önüne se-rildiği günümüzde; egemen sömü-rücü güçler işçi sınıfının ve halkın uyanışından, bilinçlenmesinden ve örgütlenmesinden; İŞ - EKMEK - HÜRRİYET mücadelesinden ölüm-den korkar gibi korkmaktadırlar.

Korktukları içindir bu baskı, bu zulümler; bu saldırı ve cinayet-ler.

Korktukları içindir sıkıyöne-tim tezgâhları, faşizmi getirme tertipleri, işçi sınıfına yapılan sal-dırılar. Ama korkunun ecele fay-dası yok.

Yaşasın işçi sınıfımızın ve e-mekçi halkımızın İŞ - EKMEK - HÜRRİYET Mücadelesi, Yaşasın BAĞIMSIZLIK - DEMOKRASİ ve SOSYALİZM mücadelemiz.

TSİP BURSA İL ÖRGÜTÜ

Sahibi: Mehmet Yücel - İ. Sorum-lu Müdür: İlker Demir / Yöne-tim Yeri: Cağaloğlu Başmusaşip Sok. Tan Apt. No: 11, İstanbul / Dizgi - Baskı: İshak Basımevi, 2 7 73 37 / Son baskı tarihi: 22. Mart. 1976

İLKE aylık inceleme yorum belge dergisi

ilke

27. sayısı çıktı!

- TSİP I. Parti Kongresi yapılırken
- SBKP'de Demokratik Merkeziyetçilik
- III. Enternasyonal

DEĞİŞEN AFRİKA... (*)

Şon altı yılda Afrika büyük değişikliklere sahne oluyor. Portekiz sömürge imparatorluğu ortadan kalktı, Etopya'daki mutlakıyetçi feodal monarşi yıkıldı. Yeni devletler ortaya çıkıyor ve bağımsız ülkelerin bir çoğunda ilerici atılımların yapıldığı görülüyor. Bir çok ülkede yeni sömürgecilik yenilgiye uğratıldı.

Gözlerimizin önünde yeni, bağımsız bir Afrika ortaya çıkıyor. Afrika artık ırkçılık ve sömürgeciliğin son kalelerinin alaşağı edilmesi için, tam bağımsızlık için daha da kararlı, daha da korkusuzca savaşıyor.

IRKÇILIĞA VE SÖMÜRGEÇİLİĞE KARŞI MÜCADELEDE AFRİKA YALNIZ DEĞİLDİR

Afrika ülkeleri varolma haklarını korumak, bağımsızlığı sadece laftan ibaret oluştuktan çıkarmak için yaptıkları mücadelenin ilk on yılını (1960-1970) acı tecrübelerle geçirdiler. Emperyalist tekeller yeni kurulan devletlerin ekonomilerini ellerinde tutmaya devam ediyorlardı. Eski sömürgeci ülkeler, yeni devletlerin iç işlerine karışıyorlar, onları, ekonomik anlaşmalarla baskı yaparak kendilerine askeri ve siyasi açıdan bağımlı kılıyorlardı. Güney Afrika ve Rodezya'daki ırkçı sömürgeci rejimler, komşularını ulusal kurtuluş hareketlerine yardım ettikleri takdirde müdahale etmekle tehdit etmekteydiler. ABD ve diğer emperyalist güçler tarafından desteklenen İsrail yeni bağımsızlıklarını kazanan ülkelere sızma için elinden geleni ardına koymuyordu.

Çok kişi Afrika'nın bunca baskıya boyun eğip eğmeyeceğini düşünüyor ve kuşkuya düşüyordu. Emperyalizmin Kongo (şimdiki Zaire) olaylarına silahlı müdahalesi, İsrail'in Mısır'a karşı yaptığı saldırılar, Gana ve Mali'de ilerici rejimlerin devrilmesi ve Rodezya'da beyaz göçmenlerin «bağımsızlıklarını» ilan etmeleri bu kuşkuvarı daha da arttırıyordu.

Ama Afrika direndi. Çünkü yalnız değildi. Sovyetler Birliği, sosyalist sistem ve diğer ilerici güçler Afrika'nın genç ülkelerinin yardımına koştu. Cezayir ve Nijerya'da bu böyle oldu. Ve şimdi Angola'da da aynı yardımlaşma gerçekleşti.

Afrika'da emperyalizmin baskısı 1970 yılına girmeden değişmeye başladı. 1969 da üç gerici rejim, Somali, Libya ve Sudan düştü. Gana ve Madagaskar onları izledi. Portekiz sömürgelerinde Zimbabve (Rodezya) ve Namibia'da silahlı ulusal kurtuluş savaşları yoğunlaştı.

Afrika ulusal kurtuluş hareketinin yükselişinin nedenleri bir çok faktörlere dayanır. Başlıcası güçler dengesinin sosyalizmin lehine gelişmesidir, bu durumda emperyalist güçler ulusal kurtuluş hareketlerinin karşısında istedikleri gibi at oynatamamışlardır. Aynı derecede önemli olan faktör de ulusal kurtuluş güçleri, sosyalist sistem ve uluslararası işçi sınıfı hareketi arasındaki ittifakın giderek daha fazla güçlenmesiydi. Yeni bağımsızlığına kavuşan Afrika ülkelerindeki ilerici yurtsever güçlerin olgunlaşması ve tecrübelerinin artması da yine önemli bir unsurdur.

GERİCİ REJİMLER KAYBEDECEKLERDİR

Şon beş yıl içinde Güney Afrika'daki ırkçı rejim tecrit edildi, İsrail'in Afrika politikası yenilgiye uğratıldı ve «siyah» tropikal Afrika ile «Arap» kuzey Afrika arasındaki bağlar güçlendi.

Güney Afrika'nın ırkçı rejimi hiçbir zaman gizli değildi. Vorster'in «diyalog» politikası Afrika devletlerinin kesin çoğunluğu tarafından devamlı olarak reddediliyor, ancak Afrika Birliği Örgütünde bu mesele konusunda bazan yumuşamalar görülebiliyordu. Bu muhtemelen emperyalizmin küçük ve zayıf devletlere yaptığı baskı ve G. Afrika Cumhuriyetinin iktisadi yardım vadelerinin getirdiği bir sonuçtu. Ayrıca Güney Afrika'nın «diyalog» kurma yutturmacası bağımsız Afrika ülkelerinin en gerici olanları tarafından, gelişen ulusal kurtuluş hareketlerine karşı tercih edilebiliyordu. Ve kuşkusuz eğer bu gerici güçler olmasaydı, Güney Afrika, Angola Halk Cumhuriyeti'ne karşı bu derece büyük çapta silahlı müdahale riskine giremezdi.

Ne var ki Güney Afrika ve onu, saldırganlığında destekleyen emperyalist çevreler çok büyük bir yanılgıya düştüler. Bağımsız Afrika devletleri, Güney Afrika'nın Angola'da FNLA ve UNITA gibi kuklalara yardım etmekle kendi saldırgan, ırkçı politikasını güçlendirmeyi düşündüğünü gördüler. Güney Afrika'nın askeri gücünü göstermeye kalkışması sadece onun gerçekte Afrika halklarının özgürlük ve bağımsızlığının önünde gelen düşmanı olduğunun tamamen açığa çıkmasına yaradı.

Öte yandan 1960 ların başında İsrail bir çok Afrika ülkelerine sızmayı başarmıştı. İsraili askeri uzmanlar Afrika askerlerini eğitiyor, sendika uzmanları Afrika işçi hareketini «ehliştirmek» konusunda fikir veriyor, İsraili politikacılar Afrika liderlerine danışman oluyordu.

İsrail'in Afrika'daki iktisadi projeleri hem parasal hem de siyasi açıdan kârlıydı. Ve bir yere kadar başarılı olmuştu İsrail. Su altından yürüttüğü manevralar sayesinde Afrika kamu oyunu yanıltmış Orta Doğu bunalımının özünü çarpık olarak aksettirmiş, emperyalizmin stratejisinde İsrail'in rolünü ve bu stratejinin ideolojik temeli olan Siyonizmi hasıraltı etmeyi becermişti. Fakat bir anda bütün bunlar yıkılmaya başladı. 1973'ün başında Tel Aviv otuzdan fazla Afrika ülkesiyle diplomatik ilişki içindeydi. Şu anda ise bu sayı birkaç taneyi geçmiyor. Afrika'nın gözleri açıldı ve İsrail'in küçük ama son derece tehlikeli bir emperyalist yağmacı olduğu, Arap ülkelerine karşı saldırganlık yolunda ilerlediği ve emperyalizmin maşası haline geldiği görüldü. 30 uncu Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Siyonizmi ırkçılık olarak mahkûm eden tasarının oylanmasında bağımsız Afrika ülkeleri Orta Doğu bunalımındaki tavırlarını açıkça belirttiler. Bu özellikle çok önemlidir - çünkü Tropik Afrika ile Arap devletlerinin arasındaki bağları ve işbirliğini güçlendirmektedir. Yıllar boyunca emperyalizm kuzey ve güney Afrika halkları arasında düşmanlık tohumlarını kökleştirmeye çalıştı. Oysa şimdi Arap - Afrika işbirliği hem siyasi hem de iktisadi alanlarda gelişiyor. İşte birkaç örnek: 1974'de Kahire'de Afrikanın kalkınması için Arap Bankasının 206 milyon dolarlık Arap-Afrika yardım fonu, petrol üreten Arap ülkelerinin Afrika Kalkınma Bankasına 200 milyon dolar vermeleri.

AFRİKA, SOSYALİZMİ SEÇİYOR

Yeni yeni bağımsızlığını kazanan birçok Afrika ülkesi siyasi ve ekonomik reformları gerçekleştirme yolunu seçiyor, kapitalizmi reddederek sosyalizmi kendilerine hedef tayin ediyorlar. Son beş yıl içinde bir sosyal sistem ola-

rak kapitalizmin Afrikalı kitleler arasında iyice gözden düştüğünü söylemek abartma sayılmaz.

Afrika ulusal kurtuluş hareketlerinin önünde sosyalizme yönelik ülkeler: Cezayir, Kongo, Gine, Somali ve diğerleri var. İki ülke, Kongo Halk Cumhuriyeti ile Somali Demokratik Cumhuriyeti bilimsel sosyalizmi resmi ideolojileri olarak ilan ettiler.

Kendilerini Portekiz sömürgeciliğinden yeni kurtaran Gine-Bissau, Mozambik ve Angola Halk Cumhuriyetindeki siyasi örgütler acı kurtuluş mücadelesi yıllarında bile sosyal ilerlemeyi hedef almışlardı. Bu ülkelerde köklü sosyo-ekonomik reformlar yapılıyor.

Bazı Afrika ülkelerinde ulusal kurtuluş devrimleri yavaş yavaş ulusal demokratik devrimler haline dönüşüyor. Benin Halk Cumhuriyeti (eski Dahomey) ve Malagasi Demokratik Cumhuriyetinde (Madagaskar) bu böyle. Etyopya'da feodal monarşinin alaşağı edilmesinden sonra önemli reformlar yapılıyor.

Görülüyor ki belirttiğimiz ülkelerde reformlar hiç de kapitalist modele uymuyor. Lenin, sömürge ve bağımlı ülke halklarının ulusal bağımsızlıkları için mücadeleye başladıktan sonra, sömürü sisteminin temellerine karşı mücadeleye başlayacaklarını söylemişti. Ve işte onun söyledikleri doğru çıkıyor. Son beş yıl Lenin'i kesin kes doğruluyor.

ZORLUKLAR YENİLECEKTİR

Afrika halklarının önünde güç günler yok mudur? Vardır. Bir kere, 400 milyon Afrikalının 20 milyonu hâlâ ırkçılık ve sömürgeciliğin pençesinde. Bir çok ülkenin özellikle madenler yönünden fakir olanların ekonomik durumları kötüdür. Afrika'nın muazzam bir hidroelektrik güç, tarım ve endüstri potansiyeline sahip olduğu bilinir. Buna rağmen Afrika ülkelerinin çoğu hâlâ çok yoksuldur. Birleşmiş Milletler istatistiklerine göre «en az gelişmiş» 25 ülkenin 16 sı Afrikadadır. Ayrıca on Afrika ülkesi geçen yıllarda korkunç bir kuraklığın etkisinde kalmıştır ve bunun etkileri daha uzun süre devam edecektir.

Ama genç Afrika devletleri için en büyük tehlike muhakkak ki yeni-sömürgeciliktir. Çünkü genç devletler dışarıdan yardım almak zorundadırlar ve yabancı tekeller ve emperyalistler bu durumdan yararlanmaya çalışmaktadırlar. Bir çok Afrika ülkesi hâlâ emperyalist ülkelerin askeri ve siyasi anlaşmalarının boyunduruğu altındadırlar, gelişmiş kapitalist ülkelerin iktisadi bloklarından çıkamamakta ve uluslararası kapitalist iş bölümü sisteminde boyunları eğik durumda kalmaktadırlar.

Din ve kabilecilik gibi geri ideolojiler hâlâ kitleler arasında etkilidir. İşçi sınıfının oluşumu hâlâ yavaştır. Afrika'daki endüstri işçilerinin sayısı yaklaşık olarak 5 milyondur.

Afrika ulusal kurtuluş hareketine en çok zararı dokunan unsurlardan biri de Pekin'in büyük-güç şovenist politikasıdır. Maocular ilerici güçleri bölmeye çalışmakta ve en gerici güçler ve emperyalistlerle ittifaka girmektedir. Buna örnek Çin'in Angola'daki politikasıdır.

Ancak hayat bu çeşitli zorlukların içinden çıkılacağını göstermektedir. Radikal sosyal ve ekonomik reformlara girişen ülkelerin giderek çoğalması bu durumu doğrulamaktadır. Eski sömürge ulusları bazan insiyaki ve kendiliğinden olarak sosyalizme dönmektedirler. Yeni bağımsızlığını kazanan ülkelerin yavaş yavaş sosyalizm yolunu seçmelerinde diğer sosyalist ülkelerin ve dünya komünist hareketinin etkisi büyüktür. İlerici Afrika rejimleri ile Sovyetler Birliği ve sosyalist sistem ülkelerinin işbirliği gün geçtikçe artmaktadır. Sömürgeciliği yenen ve sosyal ilerleme yolunda olan Afrika ülkelerine destek olmak enternasyonalist bir görevdir.

(*) New Times dergisinden kısaltılarak alınmıştır.

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ KARAR TASARILARI

(TSİP Merkez Yürütme Kurulu Tarafından Hazırlanmıştır)

GEREKÇE

Partimizin Programı ışığında bir dahaki Parti kongresine kadar geçecek iki yıllık süre boyunca Partimizin faaliyetini yönlendirecek kongre kararlarına esas alınabilecek sosyo-ekonomik gelişme perspektifi kısaca şöyle özetlenebilir.

Dünya devrimci süreci karşısında devamlı gerileyen emperyalizm, Orta-Doğu'da tutunmak için olağanüstü çaba göstermekte, yer yer de başarılı olmaktadır. Bu nedenle emperyalizm ülkemizin geleceğini daha iyi kontrol etmek için var gücüyle çaba göstermektedir. Yerli egemen güçler ve onların mevcut temsilcisi MC iktidarı, emperyalizmden aldığı güç ve destekle emekçi halkımız üzerinde baskı ve zulüm uygulamalarını yoğunlaştırmakta, bir yandan dünya kapitalist sisteminin genel krizini daha şiddetli bir şekilde hissedilen Türkiye ekonomisini yönlendiremez duruma gelirken, bir yandan da yükselen halk muhalefeti karşısında, faşizmi yeniden tezgâhlamanın yollarını aramaktadır. Ama gerek demokrasiden yana güçlerin tepkisi, gerekse dünya devrimci sürecinin yumuşama politikası, açık kapalı faşist bir diktatörlüğün kurulmasını engellemektedir.

Bu durumda MC iktidarıyla kendileri için istikrarlı bir yönetim sağlayamayan egemen güçlerin bir bölümü, son zamanlarda yönetimi iyice sağa kayan sosyal demokrasiyi iktidar alternatifi olarak görmeye ve hazırlamaya çalışmaktadırlar. Ülkemizde güçlü ve birliğini sağlamış bir sosyalist hareketin olmayışı, geniş kitlelerin demokrasi umutlarını sosyal demokrasinin iktidarına bağlamalarına sebep olmaktadır. Bu avantajlar, önümüzdeki dönemde sosyal demokrasinin siyasi iktidarının şansını artırmaktadır.

Sosyal demokrasinin iktidarı, kendisine umut bağlayan yığınların hayatından kendisinden öğrenmeleri için çok önemli dersler getirecektir. İşte önümüzdeki dönemde Partimize düşen görevin önemi bu noktada ortaya çıkmaktadır. Gerçekten Kongremizin hemen ertesinden başlayarak, var gücümüze çalışmadığımız, işçi sınıfımız başta olmak üzere tüm halkımızı bir yandan mevcut halk düşmanı iktidara karşı mücadeleye yönlendirirken, öte yandan da sosyal demokrasinin müstakbel iktidarının getireceklerini, onu MC ile asla aynı sepete koymadan açıkça gözler önüne sermediğimiz, sosyalist hareketin birliği doğrultusunda önemli adımlar atamadığımız, ve sosyal demokrasiyi aşan kitlelere başta örgüt olmak üzere gereken hedefler gösteremediğimiz takdirde görevimizi başarmaktan uzak olacağımız gibi, bu çaresiz durumu izleyecek toplumsal olumsuzlukların da sorumlusu haline geleceğimize açıktır.

Sosyal demokrasinin iktidarı gerçekleşsin gerçekleşmesin önümüzdeki iki yıl sosyalist hareketimizin güçlenme dönemi olacaktır. Esas ağırlık, işçi sınıfımız başta olmak üzere tüm halkımızın ÖRGÜTLENMESİNE verilecektir. Bu dönem, Sosyalist hareketimizin, işçi sınıfının kendiliğinden hareketini kucaklama, onunla kaynaşma ve ona yön verme dönemi olacaktır. Türkiye'de sosyalist hareketin güçsüzlüğüne karşılık yaygın ve yoğun bir sosyalist potansiyel vardır. Sosyalist hareketimiz bu potansiyelin büyük bir bölümünü tek bir merkezden yönlendirecek olgunluğa kavuşacak, halkımızın güvenini kazanacak ve onun kurtuluşunun tek yolunun kendi çabasından geçtiğini göstererek, halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin öncülüğünü fiilen yerine getirecektir.

I. Parti Çalışmaları ile ilgili karar tasarıları

1. ÖRGÜTLENME

1.1. Parti Teşkilatlarının Yaygınlaştırılması ve Oturtulması

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin mevcut örgütlenmesi yetersizdir. Bu sebeple örgütlenme meselesi önümüzdeki dönemde ciddi bir şekilde ele alınarak :

1.1.1. Amaç 67 ilin hepsinde ilçe teşkilatlarıyla birlikte örgütlenmenin yayılmasıdır. Partimiz önümüzdeki iki yıllık dönem sonucunda nüfusu 50.000'in üzerinde olan tüm yerleşim merkezlerinde örgütlü olmayı hedeflemelidir. Elbetteki örgütlenme açısından nüfus tek kıstas olamaz. Yerel özellikler de hesaba katılarak bu hedef büyük ölçüde aşılmalı çalışılacaktır.

1.1.2. Seçimlere katılmak için gerekli örgütlenme; (onbeş ilde bütün ilçeleriyle birlikte teşkilat açmış olmak) yeterli toleransıyla birlikte bir erken seçim ihtimali gözönüne alınarak, en geç Eylül 1976 sonuna kadar gerçekleştirilmeyi beklemektedir.

1.1.3. Köylülüğün örgütlenmesi, Partimizin yetersiz kaldığı bir alandır. Önümüzdeki dönemde, özellikle köy temsilcilikleri kanalıyla Parti örgütlenmesinin köylere kadar yayılması hedeflenmelidir. Ayrıca ilçe seviyesinin altında Parti örgütlenmesi yasağına karşı yürütülecek demokratik mücadelenin başarıyla sonuçlanması ölçüsünde, en küçük yerleşim birimlerine kadar parti organlarının yayılmasını sağlamak, Partimizin örgütlenme hedeflerinden biri olacaktır.

1.1.4. Geçmiş dönemde yerleştirmeye çalıştığımız çalışma ekipleri önümüzdeki dönemde kesin olarak oturtulacaktır.

1.2. Sendikal Örgütlenme

1.2.1. Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin sendikalar politikası, Merkezi Sendikalar Bürosunun acilen hazırlayacağı bir ön çalışma sonucu detaylı olarak tesbit edilip, bu politika somut bir program ile uygulanır.

1.2.2. Sarı, gerici v.b. olup olmadığına bakılmadan her türlü sendikada çalışma ilkesine özellikle taban çalışmasına önem verilir.

1.2.3. Sendikalar yönetiminde parti politikasının etken olması ya da parti politikasına karşı bir tutum izlenmemesi için özellikle fabrika ve işyerinde taban çalışması esas alınır.

1.2.4. Sendikalar içindeki çalışmalarda bir yandan işçi tabanından tecrit olmayacak bir yol izlenirken öte yandan ekonomik mücadeleye siyasi muhteva kazandırmak ilkesi uygulanır.

1.2.5. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bütün sendikal çalışmalarında işçi sınıfının birliği ilkesinin bir gereği olan sendikal hareketin birliğinin sağlanması için mücadele eder.

1.3. Gençlik Örgütlenmesi

1.3.1. Gençliğin Sosyalist Örgütlenmesi

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bilimsel ilkenin bir gereği olarak işçi, emekçi ve öğrenci gençliğin örgütsel olarak bağımsız, tavır olarak kendisine bağımlı sosyalist örgütünün acilen kurulmasını ve bu ilke doğrultusunda teşkilatlanmasını, merkezi yayınıyla birlikte ajitasyon ve propagandayı yürütmesini hedefler.

Sosyalist birliğin gündemde olduğu günümüzde gençliğin sosyalist teşkilatlanması çalışmalarında birlik hedefi asla gözden kaçırılmamaya çalışılır.

1.3.2. Yüksek Öğrenim Gençliğinin Demokratik Kitle Örgütlenmesi

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, üniversite ve yüksek okullarda öğrenim gören gençliğin, bir yandan akademik sorunlarının çözülmesi, bir yandan da halkımızın demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinde kitle olarak örgütlü bir şekilde yer alması için öğrenci gençliğin, siyasi eğilim ayrımı gözetmeksizin tek merkezli bir kitle örgütünün yaratılması için çaba gösterir, her türlü sektör ve itici tutumdan kaçınarak burjuvazinin öğrenci gençliğin demokratik örgütlenmesine koyduğu engellerin üstesinden gelinmesi ve örgütün geniş demokratik tabanının kitle desteğini sağlaması için bu tabana hitap edecek akademik - demokratik hedefler tespit eder.

1.3.3. Ülkemizde özellikle son yıllarda gelişen geniş yığınların politize olma süreci, orta öğrenim gençliğini de etkilemiş ve onları demokrasi ve özgürlük mücadelesinin içine çekmiştir. Bu açıdan Partimiz, orta öğrenim gençliğinin eğitim sorunlarına cevap getirmeye çalışan ve aynı zamanda onların sosyal muhalefet için de etkin olarak yer almalarını sağlayan tek merkezli demokratik bir orta öğrenim kitle örgütünün oluşturulmasını hedefler.

1.3.4. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, genç insanların mevcut düzenin üst yapı bozukluklarından ve yozlaşmalarından etkilenip heder olmalarını önlemek için mahalli spor kulüpleri ve kültür yuvaları örgütlenmesini ve gençlerin rağbet edeceği çekici merkezler haline getirilmesini üstlenir. Gençlerde demokrat ve yurtsever niteliklerin gelişmesi ve yetenek gösterenlerin sosyalist gençlik örgütlenmesine kazanılması için çaba gösterir.

İŞİ I. KONGRESİNE SUNULACAK

1.4. Çalışan Kadınların Örgütlen- dirilmesi

Kadınlarımız en çok ihmal görmüş ve gör-
mekte olan toplum üyeleridir. *Türkiye Sosyalist
İşçi Partisi*, çalışan kadınların demokratik kitle
örgütünün merkezi bir şekilde oluşturulması için
gerekli girişimleri yapar, mevcut bu nitelikteki
kuruluşlar ile ilişki kurar ve aynı amaca yönelik
kadın örgütlerinin birleşmeleri veya birlikte ha-
reket etmeleri için çaba gösterir.

1.5. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, çeşitli ke-
simlerde çalışan insanların meslek örgütlerinin,
birek kitle örgütleri olarak üyelerinin mesleki ve
demokratik haklarının elde edilip genişletilmesi
amacı doğrultusunda yönelmeleri ve sosyalist
hareketimiz ile iyi ilişkiler içinde bir tutum izle-
meleri için bu örgütlerin tabanlarında kitle ça-
lışması yürütür, ülkemizde sosyalizme bir hayli
yakınlık duyan bu unsurların kitlesel olarak işçi
sınıfının siyasi hareketinin yürüncesine alınma-
sına çalışır.

1.6. Köylülerin Demokratik Örgütlenmesi

1.6.1. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, toprak-
sız ve az topraklı köylülerin temelini oluşturdu-
ğu emekçi köylü birlikleri örgütlenmesine öna-
yak olur, bu örgütlenmelerde yoksul köylülerin
yönetiminde ağırlığının sağlanmasına özen gös-
terir. Bu örgütler bir yandan köylülerin ekono-
mik ve demokratik taleplerini dile getirirken, bir
yandan da içlerinde yapılacak siyasi çalışma ile
işçi sınıfının en yakın müttefiki olan köylüler
onun siyasi hareketinin yanında mücadeleye
yönlendirilir.

1.6.2. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, mevcut
üretim kooperatiflerinde yapılacak çalışmalarla,
bunların yönetimlerinin kırık yerlerdeki sömü-
rütçülerin sultasından çıkartılıp emekçi köylüle-
rin yönetime hakim olması için mücadele verir
ve kooperatiflerin emekçi köylülere hizmet ede-
cek şekilde yeniden düzenlenmesine çaba harcar.

1.7. Diğer Çalışanların ve Küçük Üreticilerin Örgütlenmesi

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, şehir ve kasa-
balardaki gelişen kapitalistleşmeden zarar görüp
günden güne durumları kötüleşen ve bu kötüleş-
menin gerçek nedenini bilince çıkartamadığı için
çoğu kez sömürü ve baskı güçlerinin vurucu gü-
cü haline gelen esnaf zanaatkar ve benzeri kü-
çük burjuva zümrelerin —ne kadar işleyişi geri-
ci olursa olsun— mevcut örgütlerinde çalışma yü-
rütür, bu örgütlerin demokratlaşması için çaba
gösterir, çoğunlukla birek emekçi olan bu unsur-
ların emek düşmanlarına karşı mücadeleye ka-
zanılmasına çalışır, örgütlü olmadıkları yerlerde
örgütlenmeleri için çaba gösterir.

1.8. Halkımızın örgütlenme ihtiyacının ya-
rattığı pek çok mahalli kuruluş, kültür dernekleri
v.b. vardır. Bunlar, geniş çalışan halk kesim-
lerinin en kolay, çekinmeden ve yabancılaşma-
madan bir araya gelebildikleri yerlerdir. *Türkiye
Sosyalist İşçi Partisi* bu gibi örgütlerde çalışma
yürüterek geniş yığınların temel politik kazanım-
larına katkıda bulunur ve onları işçi sınıfının si-
yasi çizgisine çekecek çalışmalar yapar. Ayrıca
böylesi kuruluşların bulunmadığı ve çalışanların
boş vakitlerini kahve v.b.'inde geçirdikleri yer-
lerde böylesi dernekleri oluşturma girişimlerin-
de bulunur ve geniş kitlelerin kurtuluşları doğ-
rultusunda atacakları en ilkel örgütlenme adımlarına
yardımcı olur.

2. AJİTASYON PROPAGANDA ÇALIŞMALARI

2.1. Yayınlar

2.1.1. Parti Bülteni

Parti içi meseleleri ilgilendiren konularda
partililerin merkezi bilgi sahibi olmalarını sağ-
layan Parti Bülteni'nin her ay düzenli bir şekil-
de aksamadan çıkartılması sağlanacaktır.

2.1.2. Parti Politikasını Destekleyen Peri- yodik Yayınlar

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, parti politika-
sını benimseyip bu doğrultuda yayın yapan ve
partimiz yöneticilerine, partili yazarlara sahife-
lerini açan haftalık, onbeş günlük ve aylık yayı-
nların dağıtımında, satışında ve yaygın bir şekil-
de okunmasında sorumluluk ve görev alır. Parti politikamızın yayılmasında önemli rolü
olan bu yayınların varlıklarını sürdürmeleri ve
daha da yaygınlaşmaları için gerekli desteği gös-
terir.

2.1.3. Günlük Sosyalist Gazete

Sosyalist bir günlük gazete Türkiye Sosya-
list hareketinin acil ihtiyaçlarındandır. *Türkiye
Sosyalist İşçi Partisi* böyle bir gazetenin yayınlan-
masının daha fazla gecikmesini önlemek için
günlük gazetenin yayınına başlatmak amacı ile
kurulmuş Anonim Şirketin hisselerinin tamamı-
nın bir an önce satılmasında elinden gelen yar-
dımı esirgemez, Parti teşkilatlarının ve partili-
lerin bu konuda seferber olmalarına çaba gös-
terir. Sosyalist hareketin birliği için önemli kat-
kılar getirecek olan günlük gazetenin tüm sos-
yalistlerin yer alacağı bir yayın olması için ge-
reken girişimlerde bulunur, bu konudaki güven-
sizliklerin ve sekterliklerin üzerine giderek ortak-
laşa bir yönetim sağlanması için çözüm getirir.

2.1.4. Öğretici Broşürler

Partimiz işçi sınıfımızın ve halkımızın kur-
tuluşu doğrultusunda, onları bilimin temel kav-
ramlarıyla mücehhez kılacak öğretici broşürleri
belirli bir program çerçevesinde hazırlayıp ya-
yınlamayı görev bilir. Ayrıca önümüzdeki döne-
min önemli politik konularında bir program çer-
çevesinde broşürler yayınlanmasını sağlar. Böy-
les broşürlerin hem ajitasyon hem de propagan-
da açısından yüksek bilinçlendirici ve örgütleyici
niteliklerini hiçbir zaman gözden kaçırmaz.

2.1.5. Çeviri ve Telif Kitap Yayınları

İşçi sınıfının biliminin temellerini atan kla-
siklerin aslına sadık olarak işçilere ve kadrolara
götürülmesi önemli bir Parti görevidir. Bunun
yanında Partimiz, işçi sınıfının bilimini günü-
müzün problemlerine uygulayarak çözüm getiren
güvenilir merkezlerin çalışmalarının çevirilerek
yayınlanması, ayrıca ülkemizin sosyo-ekonomik
yapısına bilimsel aydınlık getiren incelemelerin
de yayınlanması doğrultusunda bir yayın politi-
kası izler.

2.2. Parti İçi Eğitim

Bir işçi sınıfı partisinin asli görevlerinden
biri parti kadrolarını, partinin eylem klavuzu
olan bilim ile teçhiz etmek ve kadroların sos-
yalist meziyetlerle takviye edilmesini sağlamaktır.
Ancak böylelikle parti içinde kolektif çalış-
manın ve yönetimin meziyetleri hakim olup de-
mokratik merkezîyetçilik tam bir işlerlik kazana-
bileceği gibi partiyi yönlendirecek işçi liderlerin
yetiştirilmesi mümkün olur. Bu açıdan Partimiz eği-
tim meselesini ciddi bir şekilde ele alacak ve aji-

tasyon-propaganda sekterine bağlı olarak teş-
kil edilecek bir merkezi eğitim bürosu vasıtasıyla
geçmiş dönemin pratiğinin öğrettiği dersler-
den de yararlanarak :

2.2.1. Aday, asil ve yönetim kademelerinde-
ki üyeler için, her birinin ortalaması göz önünde
tutulur tüm Parti teşkilatlarını kapsayan ka-
demeli bir eğitim programı düzenlenecek ve bu
programın işleyişi denetlenecektir.

2.2.2. Genel ve özel çeşitli konularda ve de-
ğişik kademeler için kurslar tertipleyen bir parti
okulu oluşturulması için ön çalışmalar yapıla-
caktır.

2.2.3. Merkezi bir program dahilinde tüm
teşkilatı kapsayan seri konferans ve seminerler
düzenlenecektir.

2.2.4. Tüm Parti üyelerini kapsayacak, sos-
yalist coşkunun geliştirilip, yükseltilmesi için bir
eğitim programı hazırlanacaktır.

2.3. Araştırma ve İnceleme

İşçi sınıfının biliminin ülkemiz toplumunun
somut şartlarına uygulanması, hareketimizin
sağlıklı bir şekilde ilerlemesi için başta gelen
gereklerden biridir. Bu amaçla, Parti merkezinden
teşkil edilecek bir ideolojik kurul tarafından :

2.3.1. Türkiye toplumunun sosyo-ekonomik
yapısının detaylı olarak ve somut verilere dayana-
rak araştırılması,

2.3.2. Toplumumuz geçmişten evrimlenen
bir süreç içinde oluştuğuna göre, geçmişimizin
ve özellikle Osmanlı toplumunun incelenmesi,

2.3.3. Ülkemizin emperyalizme bağımlılığı
olgusunun, ekonomik, siyasi, askeri ve kültürel
her veçhesi ile maddi temelini ayrıntılı olarak
vurgulayacak şekilde incelenmesi,

2.3.4. Toplumsal gelişmemizin yakından iz-
lenebilmesi ve doğru politik kararların alınması-
na yardımcı olunması amacıyla gereken konular-
da kitlelerin eğilimlerini tespit edecek anket,
araştırma v.b. yapılması,

2.3.5. Dünya devrimci sürecinin gelişme di-
namiği ve dünya sosyalist sisteminin ilerleyişi ko-
nularında, kadroları ve kitleleri özendirici ve on-
ların şevklerini artırıcı çalışmalar yapılması.
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin ideolojik görev-
leri kapsamındadır.

2.4. İdeolojik Mücadele

Parti üyelerinin işçi sınıfının bilimiyle teç-
hiz edilerek ideolojik seviyelerinin yükseltilmesi,
aynı zamanda burjuva ideolojilerine ve sapma-
lara karşı amansız mücadele yürütmekle müm-
kündür.

3. PARLAMENTER ÇALIŞMA

Parlamentonun, kitlelerin muhalefetinin ca-
zibe merkezi olması Partimizin bu konudaki ça-
lışmalarına daha fazla özen göstermesini gerek-
tirmektedir.

3.1. Parti içinde parlamenter çalışmayı kü-
çümseyen veya yeterince önemsemeyen her türlü
sol çocukluk hastalığının üzerine gidilecek ve
Parti teşkilatlarının ve üyelerinin parlamenter
çalışmaya ciddi bir şekilde katılmaları sağlana-
caktır.

3.2. Merkez Yürütme Kurulu üyelerinin bi-
rinin yönetiminde merkezi bir Büro teşkil edile-
cek ve her türlü parlamenter çalışma bu büro
tarafından programlanıp yürütülecektir.

3.3. Tüm mahalli, ara ve genel seçimlere
Parti olarak katılmanın şartları gerçekleştirile-
cektir.

3.4. Parlamenter çalışmalarda sekterliklerden azami ölçüde kaçınılacak, en esnek davranılabilecek konulardan biri olduğu hatırdan çıkarılmayacak, sosyalist birlik, anti-faşist ve anti emperyalist güçbirliği ilkeleri asla ihmal edilmeyecektir.

4. MALİ ÇALIŞMALAR

Parti içinde en az önemsenen konulardan biridir. Böylesi çalışmaları hor görüp devrimcilikten saymamak tutumunu yani bir çeşit sol çocukluk hastalığını bu konuda somut olarak görmek mümkündür. Önümüzdeki dönemde :

4.1. Bağış meselesi bir düzene sokulacak, sistemleştirilecek ve merkezleştirilecektir.

4.2. Partiye, aidat ve bağış dışında mali kaynakların temini için yaratıcı bir çalışma yapılacaktır, *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, parti giderlerini muntazaman karşılayacak kaynakların yaratılmasına çaba sarfedecektir.

4.3. Profesyonel kadroların gelişmesi güzel finansmanı terk edilecek ve tespit edilen esaslar çerçevesinde merkezi, düzenli ve kayıtlı bir ücret mekanizması kurulacaktır.

II. Enternasyonalist Görevler

1. İşçi sınıfı enternasyonalizmi, bu konunun gerektirdiği somut çalışmalar yapılmadığı takdirde boş bir kalıp olmaktan ileri gidemez. Partimizin ortodoksça sahip çıkmaya çaba gösterdiği proleter enternasyonalizmi aşağıdaki görevlerin yerine getirilmesini zaruri kılar :

1.1. İşçi sınıfının birliği ilkesinin en yüce şekli olan proleter enternasyonalizmi bu birliğe sekte vuracak, onun güç kaybına sebep olacak her türlü ayrılıkçılığa ve birliği önemsemeyen ya da reddeden her türlü tutuma ve sapmalara karşı kararlı bir mücadeleyi ve birliğin tutarlı bir şekilde savunulmasını gerektirir.

1.2. İşçi sınıfı enternasyonalizmi, dünya sosyalist sistemi, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketinden oluşan üç anti-emperyalist hareketin birliğini bunların meydana getirdiği dünya devrimci sürecini ve *barış, ulusal bağımsızlık, sosyal ilerleme, demokrasi ve sosyalizm* için emperyalizme karşı verilmekte olan topyekün savaşta güçlerin birleştirilmesini savunmayı görev kılar.

1.3. İşçi sınıfı enternasyonalizmi, *Barışçı Yan Yana Var Olma* ilkesinin bir gereği olarak bugün dünya devrimci sürecinin insiyatifi altında olan yumuşama politikasının gerek siyasi, gerek askeri plânda sonuna kadar savunulmasını zorunlu kılar. Bunun somut anlamı, emperyalizm ve ona bağımlı ülkelerin savaş kundakçılığına sonuna kadar karşı çıkarken, her türlü haklı savaşı da sonuna kadar desteklemek ve gerekli dayanışma içinde olmak demektir. Bu cümleden olmak üzere,

1.3.1. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, Filistin halkının emperyalizme, siyonizme karşı yürüttüğü mücadelede eldeki imkânlar nisbetinde her türlü maddi mânevi desteği yapar, Filistin Halkı ile dayanışma adı altında dernek v.b. bir kuruluşun oluşturulup işletilmesine çaba gösterir ve Filistin Kurtuluş Örgütünün Türkiye'de bir büro açması için mücadele eder.

1.3.2. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, ulusal kurtuluş savaşı yürüten veya faşizme ve emperyalizme karşı mücadele veren Asya, Afrika, Latin Amerika halkları ile Türkiye halkının dayanışmasını sağlamak için sembolik de olsa afiş, bildiri, toplantı vb.'den dayanışma örgütü kurmaya kadar imkânlarının elverdiği çalışmaları yürütür.

1.3.3. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, işçi sınıfı enternasyonalizminde yer alan çeşitli ülkelerin partileri ile ilişki kurulması için girişimlerde

bulunur ve bu konudaki anti-demokratik yasa ve mevzuatın kaldırılması için çaba gösterir.

1.3.4. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, özellikle komşu ülkeler başta olmak üzere dünyadaki çeşitli devrimci, ilerici, demokrat akımların ve hareketlerin temsilcileri ile ikili, bölgesel vb. ilişkiler kurulması için çalışır, gerektiğinde bu ilişkilerin daimi kılınması için uğraşır ve bu konudaki anti-demokratik engellere karşı mücadele yürütür.

1.4. İşçi sınıfı enternasyonalizmi, ezilen ve baskı altında tutulan ulusların ve halkların haklarının savunulmasını, geleceklerini tayin hakkının hiçbir ön şarta bağlı olmaksızın tanınmasını ve hayata geçirilmesi için mücadele verilmesini gerektirir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi her türlü ırkçı ve şoven politikanın ve ulusal baskının karşısındadır. Uluslar ve halklar arasında karşılıklı eşitliğe ve serbest rızaya dayanan ilişkileri öngörür.

1.4.1. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi* her durum için, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Nihai Belgesi'nde yer alan 7. ve 8. maddelerin titizlikle uygulanmasını savunur, bu maddelerde yer alan ilkelerin benimsenmesi, kavranılması ve gerçekleştirilmesi doğrultusunda mücadeleyi görev bilir.

Söz konusu maddeler aynen şöyledir :
«7 — İnsan haklarına ve düşünce, vicdan, din veya inanç özgürlüğü başta olmak üzere temel özgürlüklere saygı :

İştirakçi devletler, ırk, cins, dil ve din ayrımı gözetmeksizin insan haklarına, düşünce, vicdan, din veya inanç özgürlüğü başta olmak üzere temel özgürlüklere saygı duyarlar...

Topraklarında ulusal azınlıklar bulunan iştirakçi devletler, bu azınlıklara da insanların kânun önünde eşitlik hakkını tanırlar, insan haklarından ve temel özgürlüklerden gerçekten yararlanma imkânı verirler ve bu şekilde azınlıkların yasal çıkarlarını korurlar.»

Nihai Belge'deki 7. maddeyi bütünleyen ve ondan daha büyük önem ve kapsam taşıyan 8. madde ise şöyledir :

«8 — Halkların haklarının eşitliği ve halkların kendi kaderini tayin hakkı :

Halkların haklarının eşitliği ve halkların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesi ışığında bütün halklar tamamen hür olarak istedikleri zaman ve istedikleri şekilde, hiçbir dış baskı olmadan iç ve dış siyasi statülerini belirlemek ve arzularını biçimde siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerini düzenlemek hakkına her zaman sahiptirler.»

1.4.2. Ayrıca *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, komşu ülkelerde ezilen ve baskı altında tutulan bütün halkların haklarını savunurken, İran ve Yunanistan'daki Türk ve Türk'e yakın halkların üzerindeki şoven ve ırkçı baskıyı protesto eden girişimlerde bulunur.

1.4.3. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, Kıbrıs halkının kendi geleceğini kendisi tayin etmesi için gerekli koşulların yaratılması, Ada'daki bütün yabancı askerlerin çekilmesi, Ada'nın emperyalizmin ve bağımlı ülkelerin tasallutundan tamamen kurtarılması, dünyada barışın korunup güçlenmesinden yana olan güçlerin denetiminde ve teminatında barışçı bir çözüme varılmasını, Kıbrıs'ın bağımsızlığının ve özgürlüğünün korunması uğruna mücadele verir.

1.4.4. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, Türkiye ve Yunanistan Halkları arasında emperyalizm ve yerli egemen güçler tarafından sinsi olarak yaratılan ve devamlı körüklenen düşmanlığı etkisizleştirmek ve halkların kardeşliğini bu konuda somut olarak hayata geçirmek için Yunanistan halkının temsilcileri ile karşılıklı ilişkiler dahil her türlü çalışmayı yürütür.

1.4.5. Bütün bunlar yapılırken sosyalist ülkelerdeki bütün halkların bu arada Türk ve Türk'e yakın halkların eşit haklara sahip oldukları, bu ülkelerde halkların enternasyonalist eşit-

lik ilkeleri içinde birlikte, kardeşçe ve dayanışma içinde yaşadıkları, halkların birliğinin ve kardeşliğinin ancak sosyalizm ile kalıcı olarak gerçekleştirilebileceği ve sosyalist ülkeler halklarının bunların somut örnekleri olduğunu devamlı vurgulayarak *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, şoven milliyetçi politikadan olan temel ayrılığını gösterir.

1.4.6. Yine komşu ülkelerdeki ezilen halkları savunurken, Türkiye'deki bazı mihrakların yayımlı politikasına da karşı çıkar, başka ülkelerdeki Türk ve Türk'e yakın halkların kendi buldukları ülke dahilindeki diğer halklarla birlikte kendi kaderlerini kendileri tayin etmeleri gerektiği ve bizim bu ülkelerin halklarının kardeşliğinden ve birliğinden yana olduğumuzu önemle belirtir.

III. Sömürü ve Baskıya Karşı Mücadelenin Bütünleştirilmesi

1. PARTİNİN BİRLİĞİNİN KORUNMASI

GEREK emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı yürütülen mücadelenin güçlü bir şekilde sürdürülmesi, gerekse sapmalara karşı verilen ideolojik savaşın etkin olabilmesi için Partinin birliğinin korunması şarttır.

Bunun için, Parti içinde demokratik merkeziyetçiliğin alabildiğine işlenmesini sağlamak, kararların en kapsamlı ve olgunlaşmış şekilde alınması için çaba gösterilmeli, azınlık, çoğunluğa, alt organ üst organ kararlarına, uymalıdır. Her üyenin ikna olana, yahut kendi fikrini kabul ettirene değin kendi düşüncesi doğrultusunda tüzük uyarınca mücadele etmesi en doğal hakkıdır. Üstelik kararların kapsamlı ve olgun bir şekilde çıkması, hepsi birbirinin tıpa tıpa aynı düşünen bir kalıptan çıkma üyeleri değil, işçi sınıfının biliminin doğrultusunda, fakat onun zenginliğinin imkân verdiği çok yanlı bir kolektiviteleri gerektirir. Ancak bu kolektivite her kademede mutlaka muhafaza edilecek ve fraksiyonculuğa, gruplaşmalara karşı amansız bir mücadele yürütülecektir.

2. SOSYALİST HAREKETİN BİRLİĞİNİN SAĞLANMASI

İŞÇİ sınıfının birliği ilkesi, onun politik hareketinin de birliğini gerektirir. Her ülkede işçi sınıfının partisi taktır. İşçi sınıfının siyasi temsilcisi olduğunu iddia eden diğer partiler, ancak birer sapmayı temsil ederler. Ülkemizde ise işçi sınıfının siyasi hareketi henüz onun kendiliğinden hareketi içinde yeterince kök salmış ve işçi sınıfını bir ölçüde yönlendirecek duruma gelmiş olmadığı için, sosyalist hareketimizdeki farklı çizgiler henüz tamamiyle netleşmemiştir. Bugün için değişik siyasi çizgilerden herhangi birinin işçi sınıfının politikasını, diğerlerinin de şu veya bu sapmayı temsil ettiklerini iddia etmek bilimsel objektiflikten uzak, subjektivist bir yaklaşımdır. Ancak bu olgu, sosyalist hareketimizdeki farklı çizgilerin hepsinin veya bir kısmının doğru yolda olduğunu ileri sürdüğümüz anlamına gelmez. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, kendi siyasi çizgisini, işçi sınıfının bilimi klavuzluğunda yegane doğru yol ve kendi dışındaki çizgileri, derece derece bu yoldan ayrılma olarak görür. İşte bu nedenle, sosyalist birliğin; ideolojik birlik temeli üzerinde inşa edilmesinin zorunlu ve aynı zamanda gerçek birliği sağlayıcı yegâne yol olarak görülür.

2.1. Sosyalist Birliğin Sağlanmasında İdeolojik Birlik Esastır

İdeolojik birlikten kasıt sosyalizmin bütün meselelerinde aynı görüşe sahip olmak değildir. Bir parti programı çerçevesinde yani stratejik meselelerde anlaşmış olmak yeterli ve gereklidir: genel olarak taktik meseleler aynı parti çatısı altında çözüme götürülür. Zaten taktik meselelerde farklı görüşlerin kolektif neticesi, partinin en doğru olanı tespit edip uygulamasında tercih edilen yol olacaktır.

2.2. Tek bir program üzerinde anlaşana değin, farklı çizgiler arasındaki ideolojik birlik ve ayrılık noktalarının ortaya çıkmasında başta gelen kıstas, teorik ve pratik çalışmalardır. Bu nedenle *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, değişik çizgilerin mukayesesine imkân sağlayacak ortak çalışmaların, güç ve eylem birliklerinin teşvik edilmesinin ve oluşturulmasının, sosyalist birliğe giden yolu kısaltıp kolaylaştıracağına inanır.

2.3. İşçi sınıfının biliminin tekniği ideolojik mücadeleden asla taviz vermemeyi gerektirir. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, sosyalist hareketimizde kendi dışındaki çizgilerle işçi sınıfı bilimi doğrultusunda, meseleleri kişiselleştirmeden ve subjektivist tutumlara düşmeden, tamamen bilimsel muhtevada kalmayı esas alarak, kısacası ilkelere savaş, devrimci kardeşlik şiarıyla ideolojik mücadele yürütür ve ancak bu yoldan, sosyalist hareketimizin yetkin ve zengin bir ideolojik birliğe kavuşabileceğini tespit eder.

2.4. Sosyalist birliğin gündemde olması, ayrılıkçılığı değil *birliği* ön plana çıkartan bir politika izlenmesini zorunlu kılar. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, kendi içinde ve dışında her türlü ayrılıkçı ve sekte tutumlarla amansızca mücadele eder, birliği zorlaştıracak eğilimlere kararlı bir şekilde karşı çıkar ve birliği kolaylaştırmak için her türlü imkanı denerken, bu doğrultudaki çalışmaları da içtenlikle destekler. Özellikle her örgüt kademesinde ilkel birliğin savunulması ve diğer siyasi hareketler içinde bunun propagandasının yapılması için çaba sarfeder.

Bu amaçla, *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*,

2.4.1 Anti-sovyetik tutumundan ötürü, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi karşısında yer alan ve evrensel bir sapma olarak başlayıp işçi sınıfı hareketi dışına düşen ve en tehlikeli, en fazla işçi sınıfı düşmanı olan maoculuğun, bir köylü ülkesi olan Türkiye'de «gelişmesi için müsait ortamın varlığını da gözönünde tutarak, duygusal değil, bilimsel planda amansız ideolojik mücadele yürütmeyi özellikle bu sapmaya yönelimin sınıfsal ve üst yapıdan kaynaklanan maddi temellerinin incelenip teşhir edilmesini görev bilir.

2.4.2. Evrensel bir sapma olan sol maceracılığa karşı işçi sınıfı hareketine verdiği zararlar vurgulanarak sürekli ideolojik mücadele yürütür, ancak bu sapmanın, maoculukla aynı sepete konularak halk düşmanı addedilmesi sekte tutumuna düşmez, bu sapmaya savrulmuş kadrolar içinde işçi sınıfı mücadelesine gelebilecek pek çok unsurun bulunması bir yana, bu çizginin demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinin pek çok özgül durumlarında yer alabileceği ve işçi sınıfı politikasının bu esnekliği göstermesi gerektiği gözden uzak tutulmadan bilhassa öğrenci gençlik içinde gelişme imkânı bulan sol maceracılığın yaygınlaşmasının maddi temellerini inceleyip açıklar.

2.4.3. Ülkemizde pek tutunamamış veya yenilgiye uğratılmış evrensel sapmalardan revizyonizm ve troçkizmin her an yeni kılıklar altında yaygınlaşma imkânları arıyabileceğini ve bunun günümüzde somut belirtileri olduğunu gözönünde tutarak bu iki sapmaya karşı da ideolojik mücadele yürütür, ancak anti-faşist, anti-emperyalist mücadelenin gereklerini gözden kaçırmaz.

2.4.4. İşçi sınıfı biliminden birer sapma ni-

telğinde olmayan fakat işçi sınıfına zararlı tesirleri olan anarşizme ve ekononizm, radikalizm, sosyal demokrasi gibi v.b. reformizmin her çeşidine karşı sistemli bir ideolojik mücadele yürütür.

2.4.5. Türkiye sosyalist hareketinde bir sapma niteliğinde olan Kivılcımlı'nın dünya görüşünün eleştirilip küçük burjuva nitelikte olduğu gösterilmiştir. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, önümüzdeki dönemde Kivılcımlı'nın sosyalizmin temel meseleleri ve bunların ülkemiz şartlarına uygulanması konularındaki teorik ve pratik çalışmalarını da eleştirerek Kivılcımlı eleştirisinin tamamlanmasını ideolojik çalışma görevlerinden ihmal edilmemesi gereken biri olarak görür.

3. İŞÇİ HAREKETİNİN BİRLİĞİ

ŞU anda ülkemizde, işçi sınıfından kaynaklanan sosyal demokrat bir parti yoktur. Üstelik bizim gibi emperyalizme bağımlı geri ülkelerde sosyal demokrat bir hareketin gelişip güçlenmesi için elverişli maddi şartlar bulunmamaktadır. Ancak sanayileşme seviyesi ilerledikçe, çok güçlü olmasa bile bir sosyal demokrat işçi hareketinin ortaya çıkması için yeterli şartlar oluşmaktadır. Daha henüz kristalleşmemiş olmakla birlikte böylesi bir gelişimin somut belirtileri şimdiden ortadadır. Bu durumda işçi hareketinin birliği ilkesinin bir gereği olarak *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi* önümüzdeki kısa dönemde ortaya çıkma şansı olan sosyal demokrat işçi hareketi ile, işçi sınıfının bağımsız çizgisini titizlikle koruyarak, ortak bir çalışma platformunun sağlanması, kısaca işçi hareketinin birliğinin oluşturulması için çaba sarfeder.

4. SENDİKAL HAREKETİN BİRLİĞİ

İŞÇİ sınıfının birliği ilkesi, onun ekonomik demokratik hareketini kısaca sendikal hareketinin de birliğini gerektirir.

4.1. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, bu ilkenin bir gereği olarak, ülkemizde tek bir konfederasyon, 16 işkolu ve her işkolunda bir sendika olmasını savunur.

4.2. Bu hedefin gerçekleştirilmesi, sendikal örgütlenme üzerindeki antidemokratik yasa ve mevzuatın kaldırılması ve sendikal hareketin demokratlaşmasına büyük ölçüde bağlıdır. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi* sendikal birliğe hizmet edecek ve bu yoldaki çeşitli engellerle mücadele eden her türlü girişimi desteklerken kendisi de birliğin hayata geçirilmesi için tüm imkânlarını seferber eder.

4.3. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, sendikal hareketin birliğini Parti içindeki her kademe savunurken, fabrikalarda ve sendikaların her kademesinde de propagandasını yapar.

5. İŞÇİ SINIFININ SİYASİ VE SENDİKAL HAREKETLERİNİN BİRLİĞİ

İŞÇİ sınıfının sendikal hareketi, genel siyasi hareketin dışında kalmaz. Sendikal hareketi diğer siyasi hareketlerin etkinliğinden kurtarıp, sosyalist harekete kazanmak önde gelen görevlerdendir. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi* sendikal hareketin sosyalist hareket ile birliğinin sağlanması ve sendikaların Parti politikası doğrultusunda siyasi fonksiyon kazanmaları için mücadele eder.

6. ANTI-FAŞİST GÜÇBİRLİĞİ

ÖNÜMÜZDEKİ kısa dönemde faşist tirmanışa karşı mücadele vermek ve kısıtlı demokrasinin sınırlarını genişletmek Türkiye halkının en acil ve hayati meselesidir. Anti-faşist güçbirliğinin ilkesi, objektif konumları gereği fa-

şizmden zarar görecektir bütün toplum kesimlerinin mücadeleye etkin bir şekilde seferber edilmesidir. Bu konuda öncülük ve toplayıcılık işçi sınıfının siyasi hareketine düşer.

6.1. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi* ülkemizdeki anti-faşist tüm toplum güçlerinin örgütlü bir güçbirliği oluşturmaları için bütün gücüyle uğraş verir. Proleter fedakârlığı, sabrı ve alçak gönüllülüğü asla elden bırakmaz. Her çeşitten sekte ve kapalı kapıcı tutumlara karşı bağımsız çizgisini koruyarak sabırla ve feragatla mücadeleye eder ve gereken proleter esnekliği gösterir.

6.2. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi* anti-faşist güçbirliği içinde objektif konumu dolayısıyla yer alması gereken fakat örgütlü olmadığı için etkin bir şekilde yer alamayan toplum güçlerinin demokratik kitle örgütlerinin oluşturulması için çaba sarfeder.

6.3. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi* anti-faşist mücadelenin zemin ve zaman şartlarına en uygun metodlarla sürdürülmesini savunur, mücadeleye sekte vuracak, güçbirliğinin yaygınlaşmasını engelleyecek ve dolayısıyla faşizm karşısında demokrasi cephesini zaafa uğratacak zaman ve mekân şartlarına uygun düşmeyen metodların kullanılmasına şiddetle karşı çıkar, bununla birlikte faşist saldırılara karşı, halkın aktif bir şekilde karşı koyması için gerekli imkânların yaratılmasına çalışır.

6.4. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, anti-faşist güçbirliği için mücadele vermeyi, Parti içinde her kademe yerleştirip savunurken, bu güçbirliğinde yer alması gereken tüm partilerin, sendikaların ve her türlü demokratik örgütlerin de tabanından en üst yönetimlerine kadar her kademesinde gerekli ajitasyon ve propaganda yapmayı ihmal etmez.

6.5. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, faşizmin, burjuvazinin en iki yüzlü ve hayasız ideolojisini temsil ettiğini bilerek, bu ideolojinin içyüzünün sergilenmesi için ideolojik mücadele verir ve faşistlerin, çarpıtarak kitleleri bir ölçüde de olsa peşlerine takmada kullandıkları tarihimizin olumlu yanlarına ve yurtseverlik konularına, sosyalist öze sahip çıkar.

7. ANTI-EMPERYALİST ANTI-FAŞİST HALK CEPHESİ

TÜRKİYE halkının önünde olan bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi, anti-emperyalist ve anti-faşist nitelikteki tüm toplum güçlerinin birlikteliğini ve giderek bir Halk Cephesi oluşturmaalrını zorunlu kılar. Anti-faşist mücadelenin, anti-emperyalist mücadeleden ayrılmayacağı, aynı tutulamıyacağı ilke olarak doğrudur. Çünkü, bugün dünyanın neresinde olursa olsun faşist yönetimler, emperyalizmin desteği olmadığı sürece varlıklarını sürdüremezler. Ama bu olgu emperyalizmin tam desteğini almasa bile faşistlerin halka geçici de olsa büyük zararlar vermesine engel olmaz. Üstelik faşizm tarihi icabı tekelciler içinde bile bir bölümün, dolayısıyla çok küçük bir azınlığın kanlı diktatörlüğüdür. Nitekim egemen güçler, hatta egemen olmayıp sömürücü olan toplum kesimleri içinde öyleleri vardır ki, bunlar anti-emperyalist olmadıkları ve objektif olarak olmaları mümkün olmadığı halde anti-faşist bir tutum içinde olabilirler ve demokrasi cephesinde yer alabilirler. Ülkemizdeki sosyal demokrat hareket bu durumun somut örneklerinden biridir. Bu açıdan «anti-emperyalist olmayan anti-faşist de olmaz» yargısı yanlıştır, sekteydir ve demokrasi mücadelesine zarar verir. Şüphesiz anti-emperyalist olmayanlar, tutarlı anti-faşist olamazlar. Ama günümüzde yegâne tutarlı anti-emperyalist güç işçi sınıfı olduğuna göre böyle bir noktadan hareket etmek bizi, işçi sınıfını hem demokrasi, hem bağımsızlık mücadelesinde tecrit etmeye götürür.

(Devamı 10. Sayfada)

(Baştarafı 9. Sayfada)

Bu açıklamalarımızdan da anlaşılacağı gibi, özellikle günümüzde anti-emperyalist anti-faşist halk cephesi, anti-faşist güçbirliğinden daha dar olmak zorundadır. Elbetteki mücadelenin daha ileri boyutlara ulaşması ile, şimdilik anti-emperyalist tutum göstermeyen pek çok —ama tamamı değil— anti-faşist güç, emperyalizm konusunda da tavrını netleştirecek ve anti-emperyalist çizgiye zorlanacaktır.

7.1. Bugün için şartların çok yetersiz olduğu gerçeğini gözden ayırmadan *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, Halk Cephesinin oluşturulması için gerekli adımların atılmasında öncülük yapmaya ve üzerine düşen görevi yerine getirmeye devam eder.

7.2. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, anti-emperyalist anti-faşist birliğinin sağlanmasında tüm sektör ve itici tutumlarla mücadele eder, her türlü aceleci ve sabırsız tutumdan kaçınarak, adım adım da olsa bilhassa *kahçı* çalışmalar yapmanın bütün yollarını dener. Her gereken yer, kuruluş ve kademedeki bu meselenin ajitasyon ve propagandasını yapar.

7.3. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, Halk Cephesinin temelini işçi köylü ittifakı olduğunun bilinciyle cephe içinde yer alacak köylü kesimlerinin örgütlenmesi için kendisine düşen görevleri yerine getirir, ayrıca cephe içinde objektif olarak yer alması gereken toplum güçlerinin de kendilerini temsil edecek örgütlenmelere kavuşmaları için çaba sarfeder.

7.4. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, cephenin, onu teşkil edecek örgütler gibi fakat bu örgütlerin gönüllü birliğinden oluşacak bir üst örgüt olduğu bilinciyle daha baştan geçi ve pamuk ipliğine bağlı birliktelikler yerine zor da olsa örgütlü birlikler oluşturulmasını savunur.

7.5. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, kendi bağımsız çizgisinden ve örgüt yapısından taviz vermeden, her türlü anlaşma için alabildiğine esnek davranmasını bilerek, buna mukabil, dostluk - eleştiri - dostluk prensibinden ayrılmadan cephe içindeki eksikliklerin, aksaklıkların ve yanlışlıkların üzerine gitmeyi görev sayar.

1. GENEL DEMOKRATİK PLANDA...

1.1. Siyasal Partiler Kanunu, örgütlenme ve düşünme özgürlüğünü kısıtlayıcı hükümlerle doludur. *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, baştan sona demokratik bir Siyasal Parti Kanununun gerçekleşmesi için güncel mücadele sürdürmeği en önemli demokratik görevlerinden biri olarak:

1.1.1. İlçe teşkilatlarının altında parti örgütü kurmayı, organ oluşturmayı kısıtlayan anlayış ve mevzuatın kaldırılmasını ve bir siyasi partinin örgütlenmesi zinciri üretim ünitelerine ve en alt yerleşme birimlerine dönük olarak partilerin örgütlenme ve yönetim hiyerarşisindeki en küçük birimlere kadar uzatılabilecek şekilde değiştirilmesini,

1.1.2. Siyasal Partiler Kanununun ırkçı ve şoven bir anlayışla ele alınmış bulunan 89 cu maddesinin tamamen kaldırılmasını, Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Konferansının Nihai Belgesindeki maddelere göre tanzim edilmesini,

1.1.3. Partiler Kanunundaki burjuva ve diğer sömürücü sınıf partilerini kollayıcı nitelikteki tüm maddelerin ayıklanmasını, işçi sınıfının ve emekçi partilerin tamamen özgürce çalışabilmelerini,

1.1.4. Tüm devlet memurlarına ve bu arada askerî personel ile er ve erbaşlara siyasi faaliyet ve partilere üye olma hakkı tanınmasını savunur.

1.2. Seçim mevzuatındaki tüm anti-demokratik maddeler ve kısıtlayıcı tedbirler ayıklanmalı, tüm partilerin seçimlere girebilmesini önleyen yasal engeller kaldırılmalı ve her türlü genel ve özel seçimlerde seçmen yurttaşların verdikleri oyların sonuçlarını tam olarak yansıtacak seçilme prosedürü getirilmelidir. Bu sonuçlarını tam olarak yansıtacak seçilme prosedürü getiril-

melidir. Bu doğrultuda, eskiden uygulanmakta olan «ulusal artık» sistemi veya daha geliştirilmiş sistemlerinin getirilmesi için çalışılmalıdır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, seçmen yaşının 18'e, seçilme yaşının 21'e indirilmesini yurttaşların tümünün seçme ve seçilme özgürlüğünün bulunmasını, aynı kapsama silah altında bulunan tüm elemanlar ve devlet memurlarının dahil edilmesini savunacağı görevler arasında sayar.

1.3. Anti-demokratik yasalardan ve özellikle 1924 Anayasasından bugüne dek sürüp gelen Siyasal Partiler ve Seçim mevzuatının bir sonucu olarak Türkiye'de Komünist Partisi kurmak yastaktır. Oysa 23 Nisan 1920'de kurulan Büyük Millet Meclisi döneminde böyle bir yasal yasak bulunmadığı gibi, Avrupa Konseyine üye olan Türkiye Cumhuriyeti'nde hâlâ bu konuda yasaların sürmesi anti-demokratik bir durumdur ve Türkiye'nin bağlı bulunduğu uluslararası siyasal kuruluşların ve altına imza koyduğu uluslararası demokratik sözleşmelerin özüne de biçimine de aykırıdır.

Bu nedenle 141-142.ci maddelerin kaldırılması dışında, Anayasa'da, Siyasal Partiler ve Seçim Kanunlarında gerekli değişikliklerin yapılmasında Türkiye Komünist Partisi üzerine konulmuş her türlü yasağın kaldırılması, demokrasinin bir gereğidir.

1.4. Siyasal hak ve özgürlükleri kısıtlayan 141, 142, 146, 159, 311, 312 gibi maddelerin ilga edilmesi, düşünce ve siyasal çalışma üzerindeki her türlü antidemokratik baskının kaldırılması, tam bir serbestiyetin sağlanması için demokratik mücadele vermeyi, *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, diğer kardeş siyasal kuruluşlar ve tüm demokratik ilerici partilerle, tüm demokratik örgütlerle birlikte yürüteceği en önemli demokratik görevlerinin başında sayar.

1.5. Referandum'la kabul edilmiş olan 1961 Anayasası, 12 Mart faşist rejimi sırasında referandumsuz ve halkın dışında bir seri faşist baskı ve komplo ile geriye doğru değiştirilmiş, 60'ı aşkın maddesinin demokratik niteliği kalmamıştır. Bunu gerçekleştiren güçler yaptıkları değişiklikleri halkoyuna sunmağa cesaret edemedikleri gibi, Anayasa Mahkemesine, 1961'de emekçi halkın yüzde altmış altısının verdiği «Parlâmentonun yapacağı anayasa değişikliklerini esastan bozabilme yetkisi» de gaspedilmiştir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, 1971 ve 1972 yıllarında yapılmış tüm Anayasa değişikliklerinin kaldırılması gerektiğini, ayrıca 1961 Anayasasının da daha demokratlaştırılarak yeniden halk oyuna sunulmasını savunur.

1.6. Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasaya aykırılığı ilan edildiği halde göreve devam eden Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görevlerinin durdurulması için başlatılmış olan kampanyamız, bu amaç gerçekleşinceye kadar devam edecektir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin veya benzeri olağanüstü mahkemelerin yeniden kurulması için gerici partilerin sürdürdükleri çabalara karşı işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın demokratik özelemlerini dile getirip, bu gerici isteğin gerçekleşmesini önlemek için verilecek mücadelede vargücüyle yer alır.

1.7. 1974 Temmuzundaki genel ve siyasal aftan bu yana henüz iki yıl geçmediği halde, cezaevleri devrimci ve yurtseverlerle dolmuştur. Ayrıca 1974'de salıverilmeyen yurtsever siyasal tutuklular ve mahkemelerde tutuksuz dava ve kovuşturmaları süren sosyalistler ile yurtseverler de dikkate alınırca siyasal baskının düşünce ve eylem üzerinde ne denli yoğunlaştığı anlaşılır.

Bu nedenle *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*, tüm siyasal tutukluların derhal serbest bırakılması 141, 142, 146, 159, 311, 312. ci maddelerden tutuklu veya tutuksuz yargılanmakta olan tüm sosyalist ve yurtseverler hakkındaki davaların düşmesi, henüz dava safhasına gelmemiş kovuşturmaların ise durdurulması için mücadele et-

meği görev bilir.

1.8. Egemen sınıfların kendi istedikleri biçimde uyguladıkları ve faşistleri kollayan uygulamalara açık ateşli ve kesici silahlara değgin 6136 ve benzeri kanunların tamamen kaldırılması, bu konuda batı demokrasilerindeki serbestliğin sağlanması için *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi* üzerine düşen görevleri yerine getirir.

2. BAĞIMSIZLIK YOLUNDA İLERLEMELER İÇİN

Emperyalizme, ekonomik, siyasal, askerî ve kültürel bağlarla bağımlı olan yurdumuzun bu bağımlılık ilişkilerinden kurtarılması yolunda çaba sarfetmek başta gelen yurtseverlik görevidir.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi,

2.1. Emperyalizmin saldırganlık paktları olan NATO'dan ve CENTO'dan Türkiye'nin kayıtsız şartsız ve tamamen çekilmesini savunur.

2.2. ABD ve diğer emperyalist devletlerle yapılmış olan gizli açık ikili antlaşmaların iptal edilmesi ve üsler dahil emperyalizmin tüm askerî varlığının yurdumuzdan sökülüp atılması için mücadele eder. MC iktidarının bir takım gizli pazarlıkları ABD'ye üs kiralama manevralarını halkımızın yurtseverlik onuruna indirilmiş büyük bir darbe olarak görür, yurt topraklarını emperyalizme peşkeş çeken böylesi girişimlerin gerçekleşmemesi için çaba gösterirken egemen güçlerin iktidarlarının emperyalizmle işbirliğini somut olarak gösteren ve bu benzeri onur kırıcı pazarlıkları halkımıza teşhir eder.

2.3. AET, RCD, Enerji Ajansı v.b. emperyalizmle ekonomik bağımlılığı perçinleyen uluslararası antlaşmalardan çıkılması için mücadele verir.

2.4. Doğal zenginliklerimizin emperyalizmin tasallutundan kurtarılması, emperyalist sermaye girişinin durdurulması ve mevcut her türlü emperyalist sermayenin devletleştirilmesi için elinden gelen bütün imkanları seferber eder.

2.5. Yumuşama politikasının bir gereği olarak dünya barışından yana olan bütün devletlerle karşılıklı saldırmazlık antlaşmaları yapılması ve daha yakın dostluk, işbirliği ilişkilerinin kurulması için çaba gösterir.

2.6. «Ulusal silah sanayi» adı altında yabancı silah tekellerinin ve yerli finans gruplarının Türkiye'de silah sanayi kurmak için gösterdikleri yoğun çabalara ve Türkiye'nin sokulmak istendiği silahlanma yarışına karşı anti militarist mücadele vermeyi ordu mevcudunun azaltılmasını savunmayı; hem bölge barışı ve güvenliği açısından hem de emekçi sınıflarımızın daha fazla sömürülmesini önlemek bakımından önde gelen görevlerinden biri olacak görür.

2.7. Emperyalizmin yurdumuz üzerindeki emellerinin gizli açık tertipleri durumunda olan CIA v.b. örgütlerin ve bunlarla işbirliği içinde olan diğer yerli ve yabancı örgütlerin yurdumuzu ve halkımıza olan zararlarının sergilenmesi, MİT ile ilgili kanun ve mevzuatın yürürlükten kaldırılması, emperyalizme hizmet eden yabancı gizli örgüt faaliyetlerinin önlenmesi için çaba gösterir.

3. İŞÇİ SINIFI İÇİN

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, işçi sınıfının korunup geliştirilmesi ve emekçi köylülük için programında belirlenmiş olan taleplerin hayata geçirilmesi uğrunda mücadele eder. Bütünüyle gündemde olan bu talepleri önem derecelerine göre merkezi bir program çerçevesinde ele alır, kapsamalarını ve ağırlıklarına uygun kampanyalar düzenler, bu taleplerin işçilerin ve köylülerin kazanç hanelerine geçmeleri için vargücünü seferber eder.

Bu cümleden olmak üzere *Türkiye Sosyalist İşçi Partisi*:

3.1. İşçileri referandum yoluyla sendika seçme özgürlüğü gerçekleştirilinceye kadar, başlatmış olduğu çalışmalara devam eder.

(Devamı 12. Sayfada)

MARKS VE PARİS KOMÜNÜ

Karl Marx'ın Paris Komünü üzerine düşüncelerinden derlediğimiz yazının birinci bölümü geçen sayımızda yer almıştı. Yazının ikinci bölümünü, Paris Komünü'nün yıldönümü ile ilgili olanı bu hafta yayınlıyoruz :

Fransız köylüsü Louis Bonaparte'ı cumhurbaşkanı seçmişti; ama Düzen Partisi İmparatorluğu yarattı. Fransız köylüsü gerçekte ne istediğini 1849 ve 1850'de kendi belediye başkanını hükümetin valisine karşı, öğretmenini hükümetin papazına karşı çıkararak, ve kendisi candarına karşı çıkararak göstermeye başlamıştı. Düzen Partisinin 1850 Ocak ve Şubat aylarında çıkardığı kanunların hepsi, açıktan açığa, köylü üzerinde baskı tedbirleriydi. Köylü Bonaparte'çıydı, çünkü nasıbdar olduğu bütün nimetleriyle Büyük Devrim, onun gözünde, Napoleon'un kişiliğinde yaşıyordu. İkinci İmparatorlukta hızla silinmeye yüz tutan ve doğası gereği, taşra kodamanlarına karşı olan bu aldanmaca, geçmişe dair bu ön yargı, köylünün canlı çıkarları ve ivedi ihtiyaçlarına Komün'ün yönelttiği çağrı karşısında nasıl dayanabilirdi?

Komün böylece Fransız toplumundaki bütün sağlıklı unsurların gerçek temsilcisi, dolayısıyla gerçek milli hükümet olduğu gibi, aynı zamanda bir işçi hükümeti olarak özellikle uluslar arası bir nitelik taşıyordu. Almanya'ya iki Fransız eyaletini ilhak etmiş olan Prusya ordusunun gözü önünde Komün bütün dünya işçilerini Fransa'ya bağladı.

İkinci İmparatorluk kozmopolit üç kâğıtçılığın cümbüşüydü. Dünyanın bütün serserileri çağrısına uymuşlar, âlemlerinde hazır bulunmak, Fransız halkının soyulmasından pay kapmak için koşup gelmişlerdi. Şu anda dahi Thiers'in sağ kolu aşâğılık Eflâklı Ganesco, sol kolu da Rus casusu Markovski'dir. Komün bütün yabancıları ölümsüz bir dâva uğrunda hayatlarını feda etme şerefine lâyık gördü. Burjuvalar, ihanetleri yüzünden kaybedilen yabancıya karşı savaşla, yabancı müstevli ile birlik olup çevirdikleri entrikaların körüklediği iç savaş arasında, Fransız polisini Fransa'daki Almanların peşine düşürerek vatanseverliklerini ispat etmişlerdi. Komün bir Alman işçisini Çalışma Bakanı yaptı. Thiers, burjuvazi ve İkinci İmparatorluk, habire yakınlık nutukları çekip aldattıkları Polonya'yı gerçekte Rusya'ya peşkeş çekmişler, Rusya'nın pis işini görmüşlerdi. Komün, Polonya'nın kahraman evlâtlarını Paris'i savunanların başına geçirerek onlara pâyeye verdi. Ve başlattığını pek iyi bildiği yeni tarihî çağın niteliğini iyice belirtmek için, bir yanda müstevli Prusyalıların, öbür yanda Bonaparte'çı generaller kumandasındaki Bonaparte ordusunun gözü önünde, askerî şan ve şerefün o devâsa timsalini, Vendome Sütununu yıktırdı...

Komün'ün Paris'e getirdiği değişiklik görülecek şeydi! İkinci İmparatorluğun fuhuşkâr Paris'inin yerinde yellere esiyordu. İngiliz toprak sahiplerinin, İrlandalı zengin aylakların, emekli Amerikan esir tüccarlarıyla bataklı takımının, eski Rus serf sahipleri ve Eflâk voyvodalarının randevu yeri değildi artık Paris. Morgda cesetlerden, gece-yarısı soygunlarından arınmış, temizlenmişti; hırsızlık olayları yok denecek kadar azdı. Öyle ki, 1848 Şubat günlerindenberi ilk kez Paris sokakları tehlikeli olmaktan çıkmış, üstelik de polissiz kalmıştı. «Adam öldürme, hırsızlık, saldırı olayları işitilmez oldu.» diyordu bir Komün üyesi. «Polis sanki bütün tutucu dostlarını toparlayıp kendisiyle birlikte Versailles'a götürmüş dersiniz.» *Cocottes* (yosmalar), hâmlerinin — tabanları yağlayıp kaçan aile, din, ve hele de mülkiyet adamlarının — kokusunu yeniden almışlardı bile. Onların yerine Paris'in gerçek kadınları, kadim çağın kadınları gibi kahraman, soylu, sadık kadınlar, yeniden su yüzüne çıktılar. Çalışan, düşünen, dövüşen, kanayan Paris; yeni bir topluma yattığı kuluçkada, kapiya daya-

nan yamyamların âdeta unutmuşcasına, tarihi atılımının heyecanıyla şavkıyan Paris!...

Burjuva düzeninin köleleri ne zaman efendilerine başkaldıracak olsalar, o düzenin medeniyeti ve adaleti olanca fecaati ile gözler önüne serilir. Bu medeniyet ve bu adalet, o zaman, örtüsüz bir vahşet, kanun tanımaz bir intikam hırsı olarak kendini açığa vurur. Tesahüp edenle üretici arasındaki sınıf mücadelesinde her yeni buhran bu gerçeği daha da göze batarcasına ortaya çıkarır. Burjuvanın 1848 cinayetleri dahi 1871'in tarifsiz şenaati karşısında silinip gider. Versailles'lıların şehre girişlerinden sonra Paris halkının — erkeğiyle, kadınıyla, çocuğuyla — sekiz gün süren savaşta ölümün üzerine yürüyüp gösterdiği kahramanlık, onların güttükleri dâvanın yüceliğini ortaya koyduğu kadar, askerlerin işlediği korkunç suçlar da parayla tutulmuş fedailerin oldukları medeniyetin ne menem bir ruha sahip olduğunu göstermiştir. Doğrusu çok şerefli bir medeniyet! Öylesine şerefli ki, karşılaştığı en büyük sorun, sokaklara yığıldığı cesetleri savaş bitikten sonra nasıl temizleyeceği olmuştur.

Thiers'le kana susamış köpeklerinin davranışlarının bir benzerini daha bulmak için, Sulla ve Roma'nın iki Üçler Hâkimiyeti devrine gitmemiz gerekir. Soğukkanlılıkla işlenen aynı toplu cinayetler; yaşa ve cinsiyete bakmaksızın girişilen aynı katliam, mahpuslara çektilen aynı işkence; bu sefer bütün bir sınıfı hedef alan aynı yasaklamalar; tek bir kişi dahi kurtulmasın diye, kaçıp saklanan önderlerin yine öyle amansızca avlanması; siyasi ve özel düşmanlar aleyhinde aynı ihbarlar; kavgayla hiç bir ilişkisi olmayanların öldürülmesi karşısında aynı umursamazlık — yalnız şu fark var: mahkûmları toptan ortadan kaldırmak için Romalılar makineli tüfek kullanıyorlardı; ve ne «ellerinde kanun», ne dudaklarında «medeniyet» çığılığı vardı...

Çağdaş tarihin bu en dehşetli savaşından sonra, yenen ve yenilen orduların, proletaryayı birlikte boğazlamak için elele vermeleri, bu bir eşi daha görülmemiş olay, Bismarck'ın sandığı gibi ayağa kalkın yeni bir toplumun belinin kırılmasına değil, burjuva toplumunun toptan yıkılışına işaret etmektedir. Eski toplumun hâlâ elinden gelebilecek en kahramanca hareket milli savaştır; onun da, sınıf kavgasını ertelemek için başvurulmuş, ve o sınıf kavgası patlak verip iç savaşa dönüştüğü anda bir kenara atılacak bir hükümet dalaveresinden başka birşey olmadığı, şimdi ispat edilmiştir. Sınıf hâkimiyeti artık kendini milli bir üniforma altında gizleyemez olmuştur; milli hükümetler proletarya karşısında hep birliktirler.

1871 yılının Paskalya ertesi Pazar gününden sonra, artık, Fransa'nın işçileri ile onların ürünlerine sahip çıkanlar arasında ne barış, ne mütareke olabilir. Bir kiralık askerler ordusunun demir eli bir süre için her iki sınıfı birden aynı baskının altında elleri kolları bağlı tutabilir belki. Fakat savaş, gitgide büyüyen boyutlarda hep yeniden patlak verecektir; ve sonunda kimin — tesahüp eden azınlığın mı, yoksa muazzam emekçi çoğunluğun mu — galebe çalacağı bellidir. Kaldı ki, Fransız işçi sınıfı çağdaş proletaryanın sadece öncü müfrezesidir.

Avrupa hükümetleri böylece, Paris önünde, sınıf hâkimiyetinin uluslararası niteliğini ortaya koyarlarken, bir yandan da Enternasyonal İşçi Birliğini —sermayenin kozmopolit fesadına karşı emeğin uluslararası karşı örgütünü— bütün bu felâketlerin baş sorumlusu olmakla suçluyorlar. Thiers onu emeğin müstebidi, kendini de emeğin kurtarıcısı ilân etti. Picard*, Fransız Enternasyonalcileriyle dışarı ülkelerdeki Enternasyonalciler arasında her türlü haberleşmenin ke-

silmesini buyurdu; Kont Jaubert**, Thiers'in içi geçmiş 1835 yardakçısı, onun kökünü kazımının bütün medeni ülkelerin baş sorunu olduğunu söylüyor. Taşra kodamanları, ona ateş püskürtüyorlar. Ve bütün Avrupa basını bu yaygara-ya katılıyor. Birliğimizle uzaktan yakından hiç bir ilişkisi olmayan namuslu bir Fransız yazarı diyor ki: «Millî Muhafızlar Merkez Komitesinin üyeleri ile Komün üyelerinin çoğunluğu Enternasyonal İşçi Birliğinin en faal, zeki ve gayretli kafalarıdır... hepten namuslu, içten, akıllı, dâvaya bağlı, saf ve keilmenin iyi anlamında bânaz kişiler.» Polis zihniyetli burjuva kafası Enternasyonal İşçi Birliğinin el altından çalıştığını, Birlik merkezinin çeşitli ülkelerde zaman zaman ayaklanmalar çıkardığını düşünmekten kendini alamamaktadır. Ashında Birliğimiz, medeni dünyanın çeşitli ülkelerinde yaşayan en ileri işçiler arasındaki uluslararası bağdan başka birşey değildir. Nerede olursa olsun, ne biçimde olursa olsun ve hangi koşullarda olursa olsun sınıf mücadelesinin belli bir tutarlılığa vardığı her yerde Birliğimiz üyelerinin en önde bulunmalarından daha tabii birşey olamaz. Birliğin gelişme zemini çağdaş toplumun kendisidir. Hiç bir katliam onu ortadan kaldıramaz. Hükümetler, onu ortadan kaldırmak için, sermayenin emek üzerindeki istibdadını, yani kendi asalak varlıklarının şartını ortadan kaldırmak zorundadırlar.

İşçilerin Paris'i, Komün'üyle birlikte, yeni bir toplumun habercisi olarak her zaman şerefle anılacaktır. Şehitleri işçi sınıfının geygeniş yüreğinde yatıyorlar. Kaatillerini ise tarih şimdiden insanlığın ebedî yüzkarası ilân etmiştir; Papazlarının bütün duaları onların günahlarını örtmeye yetmeyecektir.»

Bu arada, 12 Nisan 1871'de, yani daha Komün bastırılmadan hayli önce, Kugelmann'a yazdığı mektupta Marx, Komün'den çıkardığı dersleri şöyle özetliyordu :

«Benim *On Sekiz Brumaire*'imin son bölümünü incerseniz, orda şunu söylediğimi göreceksiniz :

Fransız Devriminin bundan sonraki teşebbüsü, bürokratik askerî çarkı şimdiye kadar olduğu gibi bir elden bir başka ele aktarmak değil, *parçalamak* olacaktır. Kıta Avrupasında her gerçek halk devriminin ilk şartı budur. Ve Paris'teki kahraman Parti yoldaşlarımızın şimdi yapmaya çalıştıkları budur. Ne büyük bir esneklik, ne büyük bir tarihî girişim gücü, ne büyük bir fedakârlık yeteneği bu Parislilerinki! Hattâ dış düşmandan çok iç ihanetin neden olduğu altı aylık açlık ve yıkımdan sonra, sanki Fransa ile Almanya arasında hiç savaş olmamış gibi, sanki düşman daha hâlâ Paris kapılarında değilmiş gibi, Prusya süngülerinin atlında ayağa dikiliyorlar! Tarih böylesi bir büyüklük örneği daha görmemiştir! Eğer yenik düşerlerse, bunun tek nedeni kendi «iyilikleri» olacaktır... Versailles'a karşı derhal harekete geçmeliydiler. Vicdanî nedenlerle bu fırsatı kaçırdılar. *Bir iç savaş başlatmak* istemediler —sanki o muzır ucube Thiers, Paris'i silâhsızlandırma teşebbüsüyle iç savaşı zaten başlatmamış gibi!— İkinci hata : Merkez Komitesi, Komün'e yolu açmak için elinden iktidarı çok erken bıraktı. Yine gereksiz bir «namus» anlayışıyla! Yine de her şeye rağmen, Paris'teki bu ayaklanma —eski toplumun kurtları, domuzları ve alçak köpekleri tarafından sonunda bastırılacak bile olsa— Paris Haziran (1848) ayaklanmasındanberi Partimizin en şanlı eylemidir...»

* Picard, Thiers hükümetinin İçişleri Bakanıydı.

** Fransız filoloji bilgini. Thiers'in 1840 kabinesinde Bayındırlık Bakanıydı.

Ankara'da Yapılan

FAŞİZMi PROTESTO MİTINGİ

Antifaşist Gösterilere Yeni Boyutlar

Kazandırdı

13.3.1976 Cumartesi günü düzenlenen «Faşizmi Protesto Mitingi» Ankara'da tüm demokratik ve ilerici kuruluşların katılımıyla yapıldı.

Miting saat 11.00'de Tandoğan Alanı'nda başladı. Alanın çevresinde geniş bir şekilde polis ve jandarma birlikleri, panzerlerle birlikte mevzilenmişlerdi. Mitingi havadan da izle-

mek için dolaşan kolluk kuvvetleri helikopteri protesto edildi.

Geçtiğimiz hafta Kitle'de yapılabildiğini duyurduğumuz ve tertip komitesinin yayınladığı bildiri çerçevesinde çeşitli demokratik kuruluşların katılımıyla etkin bir biçimde düzenlenen miting, en geniş bir biçimde öğretmen kesimi destekleyip katıldı.



Yurdun çeşitli yörelerinden ve özellikle İstanbul TÖB-DER şubelerinden gelen öğretmenler, sağlık elemanları mitingin etkin kitlesini oluşturuyordu. Çevreden gelen TÖB-DER li öğretmenlerin otobüsleri durdurulup, mitinge katılmalarının önlenmesine çalışılarak, kitle eylemleri, egemen güçlerin korkulu rüyası olduğu gerçeği bir kez daha somutlaştı. Ayrıca otobüslerdeki afiş ve pankartlar polis tarafından parçalandı, bildirilere el kondu.

Mitingin, elden geldiğince engellenmesi için çaba gösteren kolluk kuvvetlerinin davranışları daha geniş protestolara yol açtı.

Faşizmi Protesto Mitingi'ne katılan örgütler şunlardı: TÖB-DER, TÜM-AS (Tüm Asistanlar Derneği), TÜM-DER, TMMOB, TÜTED, Tüm İktisatçılar Birliği, AYÖD, TUS-DER ve Ankara Tabip Odası.

Mitingin açış konuşmasını TÖB-DER Genel Başkanı Cemil Çakır yaptı. Cemil Çakır, MC'nin iktidara gelmesinden bu yana, öldürülen, kıyılan ve faşist baskılarla yıldırılmak istenen yurtsever, ilerici öğretmenlerin mücadelesine değinerek, faşist tirmanışın son bulması ve katliamların engellenmesi için bütün demokratik güçleri karşı çıkmaya çağırdı.

Daha sonra söz alan konuşmacılar, demokratik örgütlere yapılan baskılara, işçi/memur ayırımına son verilmesine ve bütün bunların gerçekleşmesi için, MC'nin işbaşından çekilmesini belirttiler.

Bunlara ek olarak özerk üniversite, 141-142. maddelerin kaldırılması, DGM'nin faaliyetlerine son verilmesi, yurtseverlerin katillerinin ortaya çıkarılması, doğrultusunda konuşmalar yapıldı ve sloganlar atıldı.

Konuşmalardan sonra Kurtuluş Alanı'na doğru yürüyüşe geçildi. Güzergâh üzerindeki Ankara emekçileri yer yer sevgi gösterilerinde bulundular.

Yürüyüş sırasında öğrencilerin demokratik hakları çerçevesinde tekrarladıkları sloganlar potansiyeli yük-

sellirken, işçi sınıfının düşmanı çizgilerin sloganları, tecrit olarak yalnız kaldılar.

40 bini aşkın ilerici, demokrat ve sosyalistin katıldığı miting ve yürüyüş, giderek örgütlü kitle hareketlerinin ulaştığı seviyeyi, simgeliyordu.

Bu açıdan TRT ve hatta bazı ilerici bilinen gazetelerin, gösteriyi yer vermemesi değerlendirilmelidir.

MC'nin borazanı ve faşist bir yuva haline gelen TRT'nin tutumunu anlamak kolaydır. Ama, kimi demokrat ve ilerici gözükken gazetelerin miting kitlelerin gözünden saklamak istemesine suskunluğun içine girmeleri anlaşılıyor ya da tam tersine geliştirilmek istenen bir politikanın gereği olarak bu tutum netliğe kavuşuyor.

Öte yandan açıklandığına göre böylesi demokratik kitle gösterileri sürdürülecektir. Bu tutum, olumlu ve sevindiricidir. MC ve onun etrafındaki gerici egemen güçlerin baskı ve zulüm düzenine karşı bağımsızlık ve demokrasiye karşı güçlerin eylem ve hareket birliği içinde davranmaları, sürdürülen mücadelede ileri bir adımdır. Şüphesiz, bu gelişme henüz yeterli seviye ve muhtevadan yoksundur. Çünkü, tek bir mecradan akmayı bekleyen işçi sınıfının siyasi hareketi, henüz önümüzde üstesinden gelinmeyi bekleyen bir görevdir ve bağımsızlıktan, demokrasiden yana güçleri antiemperyalist antifaşist bir cepheye toparlayacak işçi sınıfı siyasi hareketi kendi birliğinden yoksundur. Böyle olunca, doğal olarak toplumun diğer ilerici ve demokrat kesimlerinin belirleyici bir öncüden yoksun olarak bir araya gelmeleri toplumsal muhalefetin yönlendirilmesi konusunda asgari adımların atılması demektir, fakat yetinilmemesi gerekir.

Ankara miting ve yürüyüşü, anti faşist mücadelenin eriştiği boyutlar, bu mücadelenin sorunları ve gündeme getirdiği sorunlar açısından önem kazanmaktadır.

(Başarafa 10. Sayfada)

3.2. İş Kanunu'nun tüm anti demokratik hükümlerinin kaldırılması, öncelikle ve özellikle 13. 17. ve 21. maddelerin bir an önce iptal edilmesi için mücadele verir.

274 ve 275 sayılı Sendikalar, Grev, Toplu sözleşme ve Lokavt Kanunlarının bütünüyle anti-demokratik olduğu görüşünden hareket ederek bu hayati konularda demokratik yasaların çıkartılması için mücadele verir.

3.4. İşçi sağlığına zararlı işkollarında ve iş kazalarına karşı koruyucu tedbirlerin işçilerin çıkarlarını gözeterek yasaların çıkartılması için çaba gösterir.

3.5. İşçiye hizmet etmek maskesi altında sermaye sınıfına fon yaratmakta kullanılan Sosyal Sigortalar kurumu ile ilgili kanun ve mevzuatın demokratlaştırılması ve bu kurumun bütünüyle işçilerin yönetim ve denetimine verilmesi için çaba sarfeder.

3.6. Tabandaki işçinin yönetimde söz sahibi olmasını engelleyen anti-demokratik sendika tüzüklerinin demokratlaştırılması için uğraş verir.

3.7. Sendikasız ve sigortasız işçi çalıştıran kapitalistlerin cezalanması için gerekli araştırmaları yapar ve sonuçları alınana kadar takip eder.

3.8. 16 yaşından küçüklerin çalıştırılmasının yasaklanması için mücadele verir. Ancak bu talep sağlanana kadar çıkarların çalışma şartlarının iyileştirilmesi için gerekli girişimlerde bulunur.

3.9. Kırılık yerlerde yapılacak somut sosyal şartlara dayanan araştırmalar sonunda detaylı bir taban fiyat politikası tesbit eder ve bunun uygulanması için çaba gösterir.

3.10. Emekçi köylülüğün sömürü ve baskı altında tutulmasının başlıca nedeni olan tefecilere ve bankalara olan borçlarının silinmesi ve ipoteklerin kaldırılması için elinden gelen çabayı esirgemez.